

BÁRDOS LÁSZLÓ GIMNÁZIUM

Intézményvezetői pályázat

Nagy Tamás

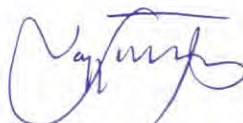
2015

Emberi Erőforrások Minisztere
1051 Budapest, Nádor utca 32.
KLIK Személyügyi Főosztály

Alulírott NAGY TAMÁS megpályázom a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium állásportálján (kozigallas.gov.hu), valamint az Oktatási és Kulturális Közlönyben megjelent kiírás alapján a BÁRDOS LÁSZLÓ GIMNÁZIUM (2800 Tatabánya, Gál István-lakótelep 701.) intézményvezetői állását.

Tatabánya, 2015. március 31.

Tisztelettel:

.....
Nagy Tamás

Intézményvezetői pályázat

Bárdos László Gimnázium

2800 Tatabánya, Gál István-lakótelep 701.

A pályázó neve Nagy Tamás

E-mail zekany@chello.hu

Telefon +36 30/201-4989, +36 34/302-919

„Mi a kutatás, az elemzés és mérés szakemberei vagyunk, mi vagyunk minden ábécé, egyszeregy és módszer őrzői és állandó felülvizsgálói, mi vagyunk a szellemi mértékek és súlyok hitelesítői. Bizonyára még sok egyéb is vagyunk, adott körülmények között akár újítók, felfedezők, kalandorok, hódítók és átértelmezők is lehetünk. Első és legfontosabb teendőnk azonban a tudás minden forrásának tisztán tartása.”

(HERMANN HESSE)

Tartalomjegyzék

<i>Bevezetés</i>	5
------------------------	---

Szakmai helyzetelemzés és fejlesztési elképzelések

Alapadatok	6
Fejlesztés és fejlődés.....	7
Erősségeink	8
Fejlesztésre szorul.....	9
A falakon belül	11
A tanulmányi munka elemzése	14
A nevelőtestület	16
Osztályok, képzési szerkezet	17
A tanóra szentsége	18
A tanórán kívüli tevékenységek	
<i>Felzárkóztatás és tehetséggondozás</i>	19
<i>A fejlesztés egy komplex formája, a TÁMOP-pályázatok</i>	20
Belső és külső kommunikáció	21
Társadalmi környezet és kapcsolatok	
<i>Tanulóink tanuljanak!</i>	23
<i>A tevékeny diákönkormányzat</i>	23
<i>Elkötelezett szülők</i>	24
<i>Hűséges partnerek</i>	24
A tudásmegosztás új lehetőségei	25

<i>Vezetési program</i>	26
-------------------------------	----

Vezetői hitvallás	27
-------------------------	----

Mellékletek

A szükséges szakképesítés igazolása	29	Diplomamások	30	Szakmai gyakorlat igazolása, erkölcsi bizonyítvány, életrajz	31–33	A szakmai életút értékelése	34	Adatkezelési nyilatkozat	39	Sokszorosítási nyilatkozat	39	A mottó és a szövegben szereplő oldalidézetek szerzői	39
-------------------------------------	----	--------------	----	--	-------	-----------------------------	----	--------------------------	----	----------------------------	----	---	----

Bevezetés

Majdnem harminc évvel ezelőtt, 1987. augusztus 29–30-án az akkor befejezett második tabányai gimnázium legidősebb diákévfolyamának tanulójaként Süveges Vilmos alapító igazgató úr kérésére a tanévnyitó ünnepély előtti hétvégén diáktársaimmal önkéntesen végigtakarítottuk a még festékszagú épület belső tereit és külső környezetét. Két évvel később a gimnázium elsőként érettségiző osztályában fejeztem be középiskolai tanulmányaimat. A diákközösség fejlesztéséért végzett munkám elismeréseként az iskola közössége az azóta kiemelkedő ranggá vált Bárdos-díjat elsőként nekem adományozta. Mindkét alapszakom tanítási gyakorlatát a Bárdosban teljesítettem, majd Sándor János igazgató úr hívására 1996-ban itt kezdtem meg főállású tanári pályámat. Bár nem szűnő érdeklődésem sokféle értelmiségi megbízás felé csábított, az azóta eltelt két évtizedben ez az iskola volt egyetlen munkahelyem. Bármely minőségben (szaktanár, osztályfőnök, újságszerkesztő, „házi fotóriporter”) szolgáltam az iskolát, magammal szemben mindig is a maximalizmus vezérelt. Kötődésem erőssé vált az iskola iránt, és remélem, ez minden itt dolgozó számára nyilvánvaló.

Mindig is nagyon szerettem tanítani, és – ezzel szoros összefüggésben – mindig is szükségesnek éreztem, hogy tanuljak. Tizenkilenc tanári tanévnemnek a felét további tanulmányokkal egészítettem ki. A Bárdoson kívül tanítottam a tatai népfőiskolán, az egykori szegedi tanárképzőn, számtalan tanulmányt írtam és adtam elő különböző konferenciákon. Tudományos ismeretterjesztő folyóiratoknak voltam főszerkesztője, vagyok szerkesztője, és közreműködtem számos művelődéstörténeti tévéműsor elkészítésében.

Vezetőnek sohasem készültem, de 2003-ban a történelmi munkaközösség vezetésére, majd 2010-ben az általános igazgatóhelyettesi feladatok ellátására kaptam megtisztelő felkérést. Mindkét minőségemben tudásom legjavára törekedtem, és ezekből a megbízatásokból is számtalan tapasztalatot szereztem.

Az évek során mind többször gondolkodtam azon, hogy iskolánk életében mit hogyan lehetne másként, esetleg hatékonyabban, eredményesebben megvalósítani. Közben egyre többen kérdezték meg tőlem, hogy ha rajtam múlna, mit hogyan csinálnék. Talán most érkezett el az a pillanat, amikor a saját terveim jelenthetnék mások kérdéseire a remélt választ.

Szakmai helyzetelemzés és fejlesztési elképzelések

Alapadatok

A köznevelési rendszer közelmúltbeli átalakításának következtében az intézmény fenntartója 2013. január 1-jétől a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, működtetője a Tatabányai Gazdasági és Műszaki Ellátó és Szolgáltató Szervezet (GAMESZ).

Az iskola jelenlegi pedagógiai programja az irányításommal újult meg 2013. március 31-ig, azt a fenntartó annak az évnek novemberében hagyta jóvá. Ennek alapján párhuzamosan nyolc évfolyamos tehetséggondozó, négy évfolyamos általános tantervű, nyelvi előkészítő (angol, német) és természet-gazdaságtudományos orientációjú nyelvi előkészítő (angol) képzés folyik az a, d, c és b jelű osztályokban. 2015. február végén 22 osztályban 648 fő tanult, ebből 243 diák a nyolc évfolyamos, 123 diák a négy évfolyamos és 282 diák az öt évfolyamos képzésben vett részt. Az átlagos osztálylétszám 30 fő, az egy pedagógusra jutó létszám majdnem 15 fő. A 2014/2015-ös tanév eddigi részében 12 fő érkezett iskolánkba, 26 távozott.

A tanulók szociális helyzete az országos átlagnál jobb, évente mindössze 15-20 tanuló részeseül különböző szociális juttatások (térítésmentes menza tanévenként 5 fő részére, térítésmentes helyi közlekedés 10 fő részére, alkalmi szociális támogatások) valamelyikében. Az intézmény eleget tesz az integrált oktatással kapcsolatos kötelezettségnek, sőt – azt gondolom –, alapelveinkhez híven a nevelőtestület ezt nem csupán az előírások kényszere miatt teljesíti. A hátrányos helyzetű tanulók száma 20 fő, halmozottan hátrányos helyzetű jelenleg nem jár a gimnáziumba. Az iskolában szervezett fejlesztő foglalkozáson vesz részt 4 fő sajátos nevelési igényű tanuló, velük két kollégánk foglalkozik. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákat 12 fő esetében állapítottak meg. A magántanulók száma jelenleg 4 fő.

Az álláshelyek száma 52, melyből mind betöltött. A tanári létszámból 46 fő főállású, 1 fő részfoglalkoztatásúként dolgozik, munkánkat egy óraadó is segíti. Gyesről egy fő tér majd vissza, és egy fő fizetés nélküli szabadságon van. A foglalkoztatottak körében az utóbbi években nőtt a férfiak aránya: a 36 nő mellett jelenleg 16 fő (30%) a férfi kollégák száma. A szakos ellátottság teljes.

A kollégák közül 17 fő rendelkezik szakvizsgával és egy fő tudományos fokozattal (PhD). A pedagógusok életpályamodell szerinti besorolása alapján azonban a korábbiakhoz képest új elemekkel is gazdagodik az intézményi statisztika. Jelenleg 34 fő a pedagógus I. fokozaton, 11 a pedagógus II. besorolásban, 3 pedig a pedagógus III. szinten várja a minősítést, illetve az esetleges továbblépést. A tudományos fokozat a kutatótanári minősítéshez segítheti hozzá az említett kollégát.

*„Mindenkit onnan lehet
fejleszteni, ahol tart”¹*

A vezető beosztásúak száma 3 fő, akiknek a középvezetői szinten 8 munkaközösség-vezető támogatja a munkáját. A nevelő-oktató munkát segítők száma 4 fő, melyből két fő titkárnőként, egy fő rendszergazdaként, egy fő pedig laboránsként dolgozik.

A 2013/2014-es tanév végén 3,82 volt a tanulmányi átlag, jelen tanév félévi átlaga 3,84. A 2014-es tavaszi-nyári érettségi időszakban – még ennél is gyengébb – 3,74 volt az érettségi átlag. A felsőoktatásba felvettek aránya széles szórást mutat: 40–50% a gyengébb és 75% körüli a jobb osztályok esetében. Utóbbiak jellemzően állami finanszírozású, a gyengébb eredményű tanulók többségében költségtérítéses képzésekre kerülnek, 2012 óta növekszik az Európai Unió országainak egyetemlein továbbtanulók aránya.

Az iskolai demokrácia fontos biztosítója a diákönkormányzat, a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás minden kolléga napi rutinjához tartozik, ennek intézményes formája a Szülői Választmány. Az intézmény rendkívül gazdag partnerhálózattal rendelkezik, amelynek skálája a helyi civil szervezetektől a külföldi partneriskoláig terjed.

A pillanatfelvétel és helyzetelemzés nem a múlton való kényszeres rágódásra szolgál, hanem alapja lehet tervek kidolgozásának annak a jegyében, hogy mindent és mindenkit onnan lehet fejleszteni, ahol éppen tart.

Fejlesztés és fejlődés

Az alapadatok „száraz és szájalmas listája” után intézményvezetői pályázatom azt a logikát követi, hogy sokéves tapasztalatom alapján meghatározom az erősségeket és gyengeségeket, amelyek kiindulópontként szolgálnak az egyes területek fejlesztéséhez. A vezetői terv megvalósítása nem lehet sikeres, ha fejlesztési terv, azaz kívülről, a pályázó kizárólagos ötleteként jelenik meg, hanem fejlődési tervvé kell válnia. Csak olyan pontokon lehet sikeresen változtatni, melyek az érintettek közös szándékaként fogalmazódnak meg. A fejlődési terv pedig nem lehet kizárólag korrekcióra épülő, hiszen ahol évek óta megoldatlan problémák vannak, ott a legkevésbé valószínű varázsütésre a változás. Ilyen például a finanszírozás kérdése, amelyet senki sem tud egyik napról a másikra megoldani. Talán most szükséges kimondani, hogy a rajtunk kívül álló tényezőkön való örökös fanyalgás érthető, ám felesleges és eredménytelen, tehát azzal kell foglalkoznunk, ami rajtunk múlik.

Látványos fejlődés csakis oly területeken remélhető, melyeken már bizonyítottunk. Erősségeink formálták a Bárdos sajátos és nemes arculatát. Ezek mellett igyekezzünk minél hatékonyabban javítani a korrekcióra szoruló területeket. A helyzetelemzéssel párhuzamosan rövid és hosszú távú célokat fogok megfogalmazni, melyekhez a lehetséges megvalósítást is vázolom. Voltak, vannak és lesznek kiemelkedő eredményeink, és – bármennyire szeretnénk védekezni ellene – bizonyosan érnek majd bennünket újabb fájdalmas kudarcok. De nem az alkalmi hőstettek és válságok emelik fel vagy taszítják mélybe az iskolát, jövőnk alakulásáért a nevelés-

„A pillanat jelentősége és a folyamat ereje...”²

oktatási tevékenységünk teljes vertikuma viseli a felelősséget. A pillanat jelentősége mellett a folyamat erejéről egy pillanatra sem szabad megfeledkeznünk.

Erősségeink

- Bárdosos programjaink (a teljesség igénye nélküli példák: DBKN, adventi est, nyári tábor stb.) sikerével a közösség jelentős része azonosul, és a megvalósításhoz korábban is önzetlenül adta magát. Külső partnereink is szívesen állnak a jó ügyek mellé.
- A programoknak sajátos arculata és minősége van, melyeket a testület mellett a diák- és szülői közösség is szívesen magáénak érez.
- Iskolánk tanár–diák viszonya legendásan jó hírű.
- Tanulóink között sok a szunnyadó tehetség, és az iskola képes ezeket a kvalitásokat mozgósítani (sporteredmények, versenyeredmények, kulturális rendezvények vagy legutóbb a Ki mit tud? sikere lehetnek erre a bizonyítékok).
- Számos műveltségterületen nagy tudású és elkötelezett kollégák dolgoznak, munkájuk az érettségi- és versenyfelkészítés döntő hányadát jelenti.
- A tanórák magas százalékában színvonalas szakmai munka folyik.
- Mindannyian azt reméljük, hogy a két éve – kezdeményezésemre – újjászervezett belső vizsga a tanulmányi szint javítására ösztönzi tanulóinkat. A vizsgarendszer azóta felépült, csupán tartalmában válhat szükségessé finomhangolás.
- Partneriskolai találkozók élénk beszélgetései is bizonyítják a Bárdosban folyó nyelvtanítás hatékonyságát, arculatunkhoz tartozik a nyelv gyakorlását célzó tanulmányi kirándulások szervezése.
- Szakmai elismertségünket jelzik a Bárdosban szervezett emelt szintű érettségi vizsgák, illetve pedagógusaink magas arányú részvétele a vizsgáztató, a javítást koordináló, felülvizsgát végző, szakértői és szaktanácsadói munkában.
- Egyre több új diák esetében látjuk, hogy idősebb testvérei vagy szülei bárdosos tanulók voltak, azaz kötődésük az alma materhez tartós, és körükben még mindig nagyon erős a bizalom az iskola iránt.
- Néhány pedagógus folyamatosan szakmai és humán elkötelezettséget tanúsít, és ezzel kezdeményezőként vállalják új tanulmányi és közösségi programok szervezését és megvalósítását.
- A diákönkormányzat tanári mentorálása újra példamutató, a tanulói kezdeményezéseket támogató és a DÖK belső megújulását koordinálni képes pedagógusteljesítmény.
- A könyvtár törekszik lépést tartani a gyorsan változó tudástartalommal. Nemcsak az információszerzés és felkészülés fontos központja, hanem kisebb szakmai, iskolai programok, szakköri foglalkozások és különórák helyszíne.
- A testépítő klub elköltözésével gyarapodik a testnevelés-tanórák rendelkezésére álló belső tér. A régi-új helyiség megfelelő berendezését működtetői vagy sportegyesületi keretből kell megvalósítanunk.

- Az informatikai eszközpark elavultsága ellenére az IKT-val támogatott tanórák szervezésére minden kollégának megvan a lehetősége.
- Iskolánk tehetséggondozó Génius Alapítványa és a közétkeztetést ellátó és a legfontosabb iskolai programokat kulináris élvezetté is varázsoló Nebuló Kft. mindig képes támogatóként szolgálni a fontosnak tartott ügyeket.
- Az általunk nevelt tanulók – a többéves gyakorlatnak köszönhetően – szívesen vesznek részt a kötelező közösségi szolgálaton kívüli egyéb jótékonyági akciókban.

Fejlesztésre szorul...

A gyengeségek statikus felsorolása helyett arra törekszem, hogy azokra mindjárt megoldási kísérletet is ajánljak.

- Mindenképpen szükségesnek érzem a pedagógus-életpályamodell bevezetése óta az egyik legvitatottabb elemnek tartott tantárgyfelosztásnak, a túlóra és a helyettesítés elveinek, valamint a munkahelyen töltött munkaidő megszervezésének és nyilvántartásának felülvizsgálatát. Mindnyájunk érdeke a pedagógusok – közös állásfoglalás alapján kialakított szempontrendszer szerinti – minél egyenlőbb terhelése (amelyben az előre megtervezett heti tanórák száma lehetőség szerint közelít a korábbi kötelező óraszámhoz) és a munkaidő ésszerű racionalizálása, jogszabály szerinti dokumentálása.
- A pedagógiai folyamatot segítő pedagógustevékenységeknek (például: tankönyvellátás, iskolai közösségi szolgálat, gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálat stb.) a valószínűleg meglévő erkölcsi megbecsülés mellett az anyagi elismerését kívánom megteremteni – vagy hozzárendelt jogszabályi, esetleg alapítványi forrásból, vagy a kötelező óraszámok már korábban említett személyre szabott optimalizálása útján.
- A várhatóan újra változó osztályszerkezet aktuális feladatát ró a nevelőtestületre: újra kell gondolnunk az egyes osztálytípusokhoz tartozó képzési céljainkat. A hamvába holt természettudományos osztálytípus helyett az egyaránt magas színvonalú nyelvi, reál/humán és természettudományos eredmények valójában elsősorban a nyolcosztályos képzéstől remélhetők. Mindehhez felül kell vizsgálni a nyolcosztályos képzés – fő vonalaiban negyed évszázaddal korábban készült és bizonyos elemeiben erősen idejétmúlt – óra- és tanterveit.
- Bár az informatikai helyzetelemzés később következik, de az erősen korlátozott sávszélességet mindenképpen meg kell említeni a gyengeségek között. Több iskolában tapasztaltam, hogy fenntartói-működtetői támogatás hiányában az iskolák a „kávépénzből” oldották meg több, párhuzamosan működő, gyorsabb internetkapcsolat megrendelését, amíg a szükségletet központi megoldás nem segíti.
- A digitális (e-)naplóra való áttérés tovább nem halogatható, kifejlesztése hosszabb távon segíteni fogja az adminisztrációt.

- A Géniusz Alapítvány áldozatos munkával törekszik iskolánk kiemelkedő versenyeredményeinek jutalmazására. Ahhoz, hogy ez a törekvés a jövőben is ösztönző legyen, szükségessé válik a támogatói rendszernek a jelenlegi versenyzési tendenciákkal való aktualizálása.
- Az elmúlt évtizedben nyelvtanulási partnerlehetőségeink sajnálatosan beszűkültek. A közelmúltban az iskolát újabb súlyos partneri veszteség érte az ECL nyelvvizsgaközpont elvesztésével. Diákjaink most a szomszédvárba járnak nyelvvizsgázni, így az egyébként is számos téren érzékelhető vazallitáshoz újabb lelki teher járul. Esetleges újabb kapcsolatok felkutatásával mindent meg kell tenni a nyelvtanulást támogató partnerségért és a vizsgaközponti helyszín újraszervezéséért.
- A nyelvvizsgázás lehetőségétől függetlenül érdemes lenne megfontolni, hogy a tanulók számára költséges vizsgaterhet egyébként – kellő felkészítés után – az azzal egyenértékű, ám első alkalommal térítésmentes emelt szintű érettségi vizsgával is ki lehet váltani.
- A szervezeti átalakítás révén az iskola önálló gazdálkodási lehetősége rendkívül korlátozottá vált. Az adott helyzetben a Géniusz Alapítvány és a sportegyesület működési lehetőségeinek újragondolása szükséges, hogy a folyamatosan változó helyzethez (például: felvételi tanfolyamok szervezése, felszabaduló testnevelési helyiségek leginkább célszerű felhasználása) alkalmazkodni tudjunk.
- Partnerségre számítunk a működtető önkormányzattal az épülettel, környezetével és a technikai feladatellátással kapcsolatban. A tanulságok levonása után célszerű felülvizsgálni a vállalkozói megbízás alapján végzett takarítási szolgáltatást. A gimnáziumban dolgozó közösség érdeke azt kívánja, hogy a technikai szolgáltatás megbízható és humánus kereteken belül valósuljon meg.
- A sportpálya körüli sohasem használt reflektorok oszlopai is mementói lehetnek a régi szólásnak: hamar munka ritkán jó. Ugyanitt eredetileg futósávok övezték a sivár betonteret. A kapuk mögötti labdafogó hálót ugyan felújították, de minek, ha a téli csapadéktól töredezett aszfaltfelület változatlanul balesetveszélyes? Az egyébként szépen gondozott udvar legfőbb problémája, hogy az év jelentős részében senki sem használja. A szünetek, a tanulószoba és a diákönkormányzat programszervezésével talán megoldható volna, hogy újra élet költözzön a zöldövezetbe.
- Pályáznunk kell az önkormányzati hatáskörben megvalósuló fejlesztési programokra, hogy az iskola szerkezeti és technikai korszerűsítését, a belső és külső sportlétesítmények felújítását megvalósíthassuk. A gyermekek nagy örömeire Tatabánya számos lakótelepén a közelmúltban színvonalas grundok épültek, viszont az iskola lakókörnyezete eddig kimaradt a programból. Nemcsak nekünk, hanem a lakótelep felnövekvő generációjának érdekeit is szolgálná, ha felelős személy felügyelete mellett az oroszlányi gimnázium és az újvárosi Szent Margit-iskola mintájára – műfüves pályával, futósávokkal, kosár- és kézilabdaterrel – a mi sportudvarunk is megújulhatna.

A sok év alatt esetleg kiüresedő, elfáradó programjaink pusztán életben tartása helyett azok újragondolása szükséges. Ebbe a folyamatba lehetőleg az érintettek legszélesebb körét kívánom bevonni. Az újraélesztést elősegíthetnék az alábbi módszerek, ötletek:

- a tanárok és a diákönkormányzat körében kérdőíves véleménykérést végeznénk a programokról, a megújítás lehetőségeiről,
- az augusztusi előkészítő szakaszban, a munkaterv elkészítése előtt a kollégák ötleteit várnánk és gyűjtenénk, melyeket a középvezetői kör egyeztetése után a munkatervbe illesztenénk,
- fontos a tanulói visszajelzésekkel is foglalkozni, a passzivitás, érdektelenség okát kutatni,
- az iskola zenei életének pezsgőbbé tételét a tanulói tehetségek felkutatásával és a kalácskoncertek rendszeresebbé tételével kívánom elérni,
- a sportprogramok területén jó irányban léptünk már tovább, hiszen nagyon jó a gyerekek és tanárok csapatainak közös tornája is, nemcsak a szülőké és tanároké, de kiegészülhetnének a házibajnokságok új sportágakkal is,
- a partnerek vonatkozásában is szükség lenne a visszacsatolásra: korábban lelkes résztvevőktől mindenképpen fontos megtudni, mi az elmaradás oka, segítő észrevételeiket felhasználva számukra is vonzóbb programot kínálhatnánk,
- a szülők körét szintén be kell vonnunk ebbe a megújulási folyamatba, kérdőíves felmérést tervezek a szülő–tanár bálról, a sportnapról és más iskolai programokról, hogy kiderüljön, látják-e azok értelmét, és ők is ötleteket adhassanak ahhoz, hogy mit kellene módosítani a programok népszerűbbé tétele érdekében,
- a szülőkkel való találkozási alkalmakat célszerű lenne jobban elosztani a tanév munkatervében, most nagyon „egymás hátán van” az alapítványi bál, a Süveges Vilmos-sportnap és a fogadóóra ősszel,
- a sportnap, ha jó időben van, szintén kiegészülhet más sportágakkal is,
- lehetséges programként felvethető egy szülő–gyermek–tanár ügyességi vetélkedő szervezése az év végén (vagy elején), amelyre a családtagok együtt nevezhetnek, majd a program közös retróbulival zárul a belső udvaron az efféle Bárdos-programokon autentikus ízkínálattal.

Néhány különösen fontos szervezési-kapcsolati elemet külön is kiemelek, és azoknak részletesebb állapotleírását és az esetleges megújulás lehetőségeit a pályázat következő tematikus blokkjaiban tárgyalom.

A falakon belül

Annak idején 300-400 diáktárssal tágasnak éreztük az aulát, melyet ma – kétszer akkora diáklétszám mellett – érezhetően kinőttünk. Milyen jó, hogy téli rendezvényeinket hagyományosan külső partnereinknél szervezzük, hiszen a hátsó udvar, a bejárat előtti tér igencsak di-

dergős helyszíne lenne egy szalagavatónak! Az alacsony és sötét belső térből tekintetünket a belső udvar barátságos fénye vonzza – immár három évtizede... Ezúton jelentem, hogy a mindenkori igazgatói pályázatok

örök idealizmusához – amely a belső udvar beépítésétől az egész közösség befogadására alkalmas rendezvényhelyszín megvalósítását reméli – jelen pillanatban magam is csatlakozom.

A zsúfoltság az egész iskolaépületben érezhető: nincs elég hely a tanárban az összes pedagógusnak, a megfélezhető Csernoviczki Éva tornacsarnokot egyszerre gyakran 70 tanuló használja, őszi-tavaszi ünnepeinket a „minimalista” bordásfal díszletezi. És arra is emlékszünk, amikor a lépcsőfeljárókon kénytelenek voltunk kötelező haladási irányt elrendelni. Az eredetileg 16 osztályra tervezett iskolában helyiségek kényszerű átépítésével ma 22 osztály tanul. Még szerencse, hogy a készségi tárgyak szaktantermei megmaradtak. A csoportbontásban tanult nyelveket, emelt szinten oktatott tárgyakat és az informatikát 5+3 kisebb tanterem fogadja be.

Kétezer-tíz után számos, kisebb jelentőségű komfortelemmel fejlődött az iskola infrastruktúrája, ezeknek igazgatóhelyettesként három éven át egyik szervezője, részben kivitelezője voltam. A fejlesztések közül legutóbb fejeződött be a belső megjelenést is kedvezően befolyásoló legjelentősebb beruházás, a szekrények szükségszerű cseréje, amelyet a működtető önkormányzatnak köszönhetünk. Előnyös megoldásnak bizonyult a nagy méretű ebédlőből egy „minimenza” kialakítása, amely a tanárok számára nyugodt étkezésre és élénk eszmecserére ad lehetőséget, de végső szükség esetén az említett zsúfoltság miatt máshonnan száműzött tanórákat is befogad. Ennek a traktusnak a sokfunkcióssá válása mindkét helyiségbe projektort és az ebédlőbe diákok igényeit kiszolgáló mikrohullámú sütőt kíván.

A tanteremek egyre nagyobb számban adnak lehetőséget az IKT-s tartalom feldolgozására: 21 projektor és 3 valóban működőképes interaktív tábla áll az ilyen munkában elkötelezett kollégák rendelkezésére. Az iskola 3 mobil projektorral és egy hordozható, interaktív felületet eredményező készülékkel is rendelkezik. Az osztályteremek jelentős részében tehát valamilyen IKT-eszköz, valamennyi tanteremben audiovizuális hálózat működik. IKT-s audiovizuális technikát használunk a könyvtár leválasztható helyiségében tartott foglalkozásokon, és mobil IKT-technikával tudunk előadásokat, rendezvényeket szervezni az étteremben, az aulában és a tornateremben. A korszerű vizuális eszköznek is megvan azonban a gyenge pontja: a fényforrások mind gyakoribb cseréje súlyos összegeket emészt fel.

Az egyik legsúlyosabb problémát évek óta az informatika oktatásához szükséges géppark elavultsága okozza. A helyzet súlyosabb annál, mint amit a nem szakemberek a kiváló versenyeredmények, a magas színvonalon teljesített megbízások alapján feltételezhetnek. Eredményeink a humán erőforrás magas szakmai elkötelezettségének köszönhetőek. Felmérni sem tudjuk, hogy versenyképes eszközparkkal mennyivel hatékonyabbak és eredményesebbek lehetnénk.

Tanári eszköz és a könyvtár gépparkja utoljára az évekkel ezelőtt befejeződött pályázatokból érkezett, míg az informatika tanteremek hardverállománya 7–11 esztendő. Hasonlóan előrege-

„Nem kell egyedül megoldanod!”³

dettek az irodák, kabinetek munkaállomásai, a 3 működőképes interaktív tábla mellett 8 másik eszközből csak a projektor és a laptop érkezett meg. Az eszközpark avulása miatt az idei évben az emelt szintű érettségi vizsgára e tárgyból – más iskolákkal osztozva – már csak korlátozottan tudtunk vállalkozni. A végképp elöregedett wifi routerek és a tanulók okostelefonjai miatt tovább lassuló sávszélesség az internet elérhetőségét akadályozzák. Néhány jó helyen lévő terem kivételével tanórán lehetetlen elérni a világhálót. A helyzet észlelésének reményével – a mielőbbi korszerűsítésben bizakodva – zárom a gyászos informatikai állapot leírását.

A tantestületi helyiség említett zsúfoltságát kilenc „kistanári” helyiség – egy részük szertár – enyhíti, amelyek gyakran helyszínei a munkaközösségi megbeszéléseknek vagy tehetséggondozásnak és felzárkóztató foglalkozásoknak is. Tanári dolgozóvá vált az angol és német, a matematika, az informatika, a földrajz és történelem tárgyak szertára, eredeti funkcióját megőrizve csak a két természettudományos előadóterem szertárát használjuk.

A tanárok és adminisztratív dolgozók napi munkáját fénymásolók, szkennerek, nyomtatók segítik, természetesen csak addig, amíg karbantartásuk és tintautánpótlásuk megoldott. Az intézményi kétarcúságnak megfelelően a KLIK és a GAMESZ osztozik ezeken a felelőségeken.

Az épületben kézművesműhely, orvosi szoba, néhány kisebb irattár és raktár, egy tankonyha, valamint két légoltalmi pincehelyiség is található. Egy titkársági és egy gazdasági irodában folyik az áldozatos adminisztratív munka, az utóbbiban zajlik – immár 54 programkínáló partnerrel kiegészülve – az iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatos példamutató ügyintézés is. A földszinti folyosón körbeérve az aula gravitációs pontjához érünk. A büfé standjára immár évtizedek óta bizton számíthat minden kiszáradt torok és korgó gyomor.

Az iskolai diákmédia működését egy lassuló ütemben korszerűsödő technikai stúdió, egy működést éppen lehetővé tevő rádióstúdió és egy szerkesztőségi iroda szolgálja, mely utóbbiban az À La Bárdos készítése folyik. Az információáramlást ebben a tanévben újdonságként egy aulában kampányszerűen sugárzott fényújság is segíti, melynek informativitása egyelőre erősen kétséges. Az intézmény partnereit, szülőket és az érdeklődőket a Bárdos honlapja (www.blg.sulinet.hu) tájékoztathatná leginkább, amennyiben naprakész információkat kapna a szerkesztést önkéntesen elvégző informatikatanár.

Az iskolai könyvtár akkor látja el rendeltetésszerű feladatát, ha egyrészt nyitva tart a tanulók szabadidejében, másrészt a tanórák alatt nem versenyek, érettségi vagy nyelvvizsgák helyszíne, hanem a lyukasórák tanulók és tanárok csendes és elmélyült felkészülését szolgálja. Az iskolaépületben található gondnoki lakás szinte állandó felügyeletet és gyors reakciót tesz lehetővé, a városban található önkormányzati szolgálati lakás pedig egy kollégánk számára nyújt otthont.

Diákkorom óta szembesülök az iskolaépület erősségeivel és gyengeségeivel, sajnos aztán tanárként már egyre inkább az utóbbiakra kellett koncentrálnom. Ma már természetesnek vesszük, ha télen kabátban ül néhány tanuló az órákon, de sokszor szintén embert próbáló feladat az utolsó hetekben olyan termet találni, melyben elviselhető a hőség. Pirulok, mikor azzal szembesülök, hogy a versenyre, felvételire érkező vendégeket a könyvtárhoz igyekezve műanyag, intersparos narancsvödrök fogadják, melyek a könyörtelenül becsöpögő esővizet fogják fel, vagy

amikor mindannyian nagy igyekezettel próbálunk mosolyt erőltetni magunkra az áradó csatornaszagban. Szinte a megépítés pillanatától kezdve állandó téma volt az iskola állagának kérdése. Tudom, hogy a sziszifuszi küzdelem eddig is mindennapos volt, és a működtető felelősségteljes hozzáállása nélkül a helyzetre nem lehet tartós és megnyugtató megoldást találni. *Az áhított, de továbbra is késő korszerűsítés tehát a következő vezetői ciklusnak is fontos reménye lesz.*

Az eddig leírtakat a kollégák is mindennapos tapasztalatként élik meg, küzdelmükben igyekezni fogok a segítségükre lenni az üzenettel is: „*Nem kell egyedül megoldanod!*” Ígérem, hogy ha követelményt támasztok, támogatást is biztosítok. De az üzenet a számomra is fontos. Fel kell ismernem, hogy vezetőként mik azok a reális elképzelések, melyekben magam is támogatásra, külső segítségre számíthatok.

A tanulmányi munka elemzése

Mindannyian tapasztaljuk, az adatok 2001 (!) óta félreérthetetlenül mutatják a bárdosbeli tanulmányi eredmény romlását. Az akkori 4,32-hoz képest öt tizeddel (!!!) 3,82-ra romlott az iskola tanulmányi átlaga. A gyengülés érzékelhető volt már 2006/2007-ben is, amikor a kétszintű érettségi bevezetése után az Országos Közoktatási Intézet (OKI) az emelt szintű érettségi és a versenyeredmények, valamint a nyelvvizsgák száma alapján a megyében igen előkelő helyre súlyozta az intézményt. (Az öt évvel ezelőtti vezetői pályázatok még ebben a pozitív légkörben készültek.) Egy alapos és összetett vizsgálat természetesen az iskola tanulmányi adatait a település másik gimnáziumának eredményeivel, valamint a hasonló képzéseket folytató más iskolák adataival vetné össze. Ha módszeresen végignézzük a mi mutatóinkat, rögtön szembetűnik, hogy másfél évtized alatt a tanulói létszám mintegy húsz százalékkal (540-550 főről 640-650 főre) emelkedett. Akkor az osztályok fele kismagiszta (általános iskolás korosztályú) volt, viszont azóta a nyolc évfolyamos képzésből egyetlen osztály maradt, a tanulói létszám kétharmada az általános iskola 8. osztálya után érkezik gimnáziumba. Még érdekesebb képet kapunk, ha a legjobb kis- és nagyimnazista osztályok eredményét vizsgáljuk: a kismagiszta körében az átlagos visszaesés két tizeden belüli, a legjobb gimnáziumi osztályok körében pedig ennél is kisebb. Arról van szó tehát – és ez némiképp gyógyír tanárainknak, egyben visszaigazolás felelősségteljes munkájukról –, hogy nem a jó képességű, hanem az átlagos és annál gyengébb képességű osztályok tanulmányi eredménye hanyatlak, amelynek összértékét tovább nyomatékosítja a jó képességű osztályok számának csökkenése.

*„A tanári diplomában
nincs lábjegyzet”⁴*

Mindenesetre a kitűnő és jeles tanulók aránya 2001-ben még a tanulói létszámnak több mint a negyede (26,6%) volt, ez mára 10% alá csökkent, viszont a bukások száma 7-ről 21-re nőtt. Ezek az adatok a képességek hanyatlása mellett a tanulói motiváció romlását is valószínűsítik. Amennyiben egymást követő tanévben (2006–2007, 2013–2014) a hanyatlás egytizedes mérté-

kü, azt már nem lehet kizárólag a tanulói képességre és motivációra hárítani, ott egyéb szempontokat is célszerű lenne figyelembe venni. A folyamat megállítása (2007–2008) vagy javítása (2012–2013) mindössze egy-egy kivételesen színes tanévre korlátozódik, de ezek is – ha az adott tanévek gazdag motivációs tartalmát felidézzük! – jelzésértékűek lehetnek.

Így tehát a gyengülésre keressük a választ a társadalmi jelenségekben, az iskola városon belüli kedvezőtlen fekvésében, a tantárgyi struktúrában, az éppen aktuális NAT követelményrendszerében, a diákokban és felelősségteljes tanárként saját magunkban is. Magyarázatot nehéz találni, hiszen a problémát előidéző okok – mindannyian tudjuk – összetettek. Az egyértelműen látszik, hogy a gimnázium addig tudott rendkívüli eredményességet felmutatni, amíg a tehetséggondozó nyolcosztályos gimnázium mellett a hagyományos középiskolai évfolyamokon speciális idegen nyelvű (angol/német), illetve – rövid életű, de nem eredménytelen kísérletképpen – humán/reál tagozatot indíthatott. A négyosztályos gimnáziumi képzés 2002 szeptemberében degradálódott általános tantervűvé, és lám, ez volt a tanulmányi átlag romlásának első éve! A nyelvi előkészítő képzés indítása rövid ideig üde színfoltot, ennek megfelelően ígéretes átlagú osztályokat eredményezett, ám ennek a képzéstípusnak a nyelveken kívül nincs olyan tantervi többlete, amely az egyre kevésbé gimnáziumba illő ifjúság felzárkóztatását segítené. (2012-ig az intézményi órakeretből legalább a matematika és az erre szakosodott osztályban egyes természettudományos tárgyak csoportbontását biztosítani tudtuk, ezután erre már nincs lehetőség. Az érintett osztályok teljesítményromlása a reáltárgyakból ezután még szembetűnőbb.)

Talán még ennél is nehezebb őszintén szembenézni azzal, hogy amennyiben ennyi minden változik körülöttünk, úgy magunknak is változtatnunk kell. Szemléletünké kell válnia annak az alapelvnek, hogy tanári felelősségünk azon nyugszik, hogy éppen az adott képességekkel rendelkező, a számunkra esetleg nem a megszokott színvonalú munkára képes, a korábbiaknál rosszabb adottságúnak feltételezett diákság fejlődéséért vagyunk felelősek. Nem tehetjük meg, hogy lemondunk a napi küzdelemtől, és nem tehetjük meg azt sem, hogy átmeneti állapotként kezelve a jelenlegi helyzetet várjuk, amíg valami változik. Különböző „átmeneti állapotokból” áll össze egy intézmény teljes működése, csak a folyamatos intenzív munka segíthet át az éppen soros szűkösebb esztendőkön. „*A tanári diplomában nincs lábjegyzet arról, hogy kizárólag okos, tehetséges és motivált gyerekek tanítására képesít.*” Amennyiben a munkát a nyilvánvalóan nehezebb feltételek mellett is vállaljuk, és kitartóan, magas színvonalon végezzük a fejlődés lehetséges legmagasabb fokát elérve a hozzánk érkező diákokkal, akkor lehet esélyünk arra, hogy kivezet az út a mindannyiunk számára nyomasztó helyzetből.

Vissza kell adni /szerezni a gimnázium tekintélyét! – A bejutást természetesen mindenkinek biztosítani kell, aki annak vizsgakövetelményeit teljesítette, de a bent maradásért már értékelhető teljesítményt várunk el. Ehhez a visszaállított belsővizsga-rendszer nyújtja a remélt biztosítékot. A „sportügynöki tanulókereskedelmet” – amelynek az iskolánkra nézve tapasztalható hozadéka nincs – fel kell számolni, csak az járhasson a Bárdosba, aki valóban teljesítette elvárásainkat. Természetesen a sommás kifejezés mögött nem az élsport mellett a középiskolai tanulmányait is tisztességgel – esetenként kimagasló eredménnyel – teljesítő, nappali tagozaton

tanuló büszkeségeinkre gondolok, hanem azokra a szaktanárok és osztályfőnökök előtt soha ésszerűen meg nem indokolt tanulói átvételekre, melyek után az érintett – gyakran magántanulóként – rendkívül harmatos teljesítménnyel bukdácsolja végig az éveket bomlasztó hatást generálva azokban a közösségekben, ahol megfordul.

A nevelőtestület

Az elmúlt néhány év olyan mértékű változásokat hozott, hogy a korábban mindig nehézségekkel telinek, átláthatatlanul bonyolultnak, kihívásokkal terhesnek minősített időszakok a „boldog békeidők” nosztalgiáját keltik bennünk. A KLIK létrehozása, az intézményi önállóság kereteinek fokozatos elvesztése, a pedagógus-életpályamodellel bevezetése, a munkaidő munkavállaló számára előnytelenebb értelmezése felforgatta a korábbi megszokott rendet, és folyamatosan veszélyezteti a tanártársadalomban egyébként is nehezen kialakuló és törékeny konszenzusokat, közös szándékokat is. A pedagógusszerep az elmúlt évtizedekben többször átértelmeződött, és meglátásom szerint a közel-

„Az ajtó becsukása után osztály és tanár magukra maradnak”⁵

jövőben újra konfliktus forrása lehet. A „fáklyaláng”-típusú ideál centralizált oktatási környezetben megvalósuló „tudáselosztóvá” alakulása is hosszú folyamat volt, és sok szerepkonfliktust okozott. A rendszerváltás után, de igazán nagy körben elsősorban talán csak az elmúlt évtizedben kialakult tudásvezető, tudásszervező pedagógusszerepnek most olyan körülmények között kellene megmaradnia, ahol az oktatási környezet újra egyre centralizáltabb. Vezetőként csak az a pedagógusszereppel tudok azonosulni, melyben a tanár autonóm értelmiségi individuum, amíg feladatait magas színvonalon látja el. „Az ajtó becsukása után osztály és tanár magukra maradnak.” A siker lehet közös siker, és a kudarcot is lehet közösen feldolgoznunk, de a szakmai munka felelőssége mindenkor a szaktanár(ok)é marad. Ebben a munkában az iskolavezetésnek nem szabad senkit sem korlátoznia, hanem a tanárok szakmai kiteljesedését kell elősegítenie.

A fent említett problémák – és a tanulmányi eredményekben, központi mérések mutatóiban látható baljós jelek – ellenére a kollégák nagy része azonosulva a közös célokkal, hittel és lelkesedéssel végzi munkáját.

Az iskola életében azonban a tantestület összetételéből adódóan is új korszak elé nézünk. Életkori szempontból a több évtizede a pályán lévő, tapasztalt és a fiatal, pályakezdő pedagógusok alkotnak többséget, közöttük a „középmezőny” (10-20 év tapasztalat) kisebbségbe szorult. Az alapítás idején lelkes derékhadat jelentő korosztály ma már csökkenő számban képviselteti magát a tantestületben. A jellemzően ötven év fölötti tanárok másért igényelnek különös figyelmet, mint mondjuk a pályakezdők: esetükben különösen nagy jelentősége lenne a nehézségek személyes feltárásának, a lehetséges megoldások közös megkeresésének. A konszenzuson alapuló feladatvállalás, a terhelhetőséget figyelembe vevő tervezés az egyik első lépés ehhez. Az

említett középgeneráció kötődése is gyorsan kialakult az iskolánkhoz, tagjai szívesen azonosultak a meghatározott közös értékekkel. (Különösen könnyű volt ez azoknak a kollégáknak, akik bárdosos diákszerepből tértek vissza tanári minőségben.) Az elődök sikereire építve és tapasztalataiból okulva alakíthatták ki saját szakmai elképzeléseiket, és adhattak biztos bázist a megkezdett munka folytatásához.

A fiatal generáció terhelhetősége az önálló, felnőtt élet megkezdésének nehézségekkel teli időszaka miatt minden oktatási intézményben problémás, esetükben azonban a tettvágy és a lelkesedés még rendkívüli energiákat tud mozgósítani. Vezetőként azonban ezzel sohasem lenne szabad visszaélni, illetve a két nemzedék közötti esetleges konfliktusokat is kezelniük kell majd. A fiatalok felelőssége, hogy igény ébredjen bennük a folyamatos fejlődésre, míg a tanári kar közös felelőssége, hogy ehhez befogadó, a professzionális tanárléte kibontakoztató közeggé váljék. Az iskola pedagógusainak közös feladata, hogy egymás értékeit felismerjék, és az előrelépésben egymást támogassák.

Egy közösség akkor lehet erős, ha képes tagjainak az egyéni pedagógiai problémáival is foglalkozni. Az egyesek számára közösen keresünk megoldást a közösség érdekében. A kiégés, a túlterheltség, az alulterheltség orvoslása, az egyéni fejlődés támogatása egy jól működő közösség felépítésnek a záloga lehet. A feltáráshoz módszereket, a megoldáshoz segítséget ígerek mindenkinek, aki hajlandó a kiút keresésére. Ide kívánkozik, hogy nagyon fontos célnak tekintem a pedagógusok szakmai előmenetelének támogatását, eredményes továbbképzési és pályázati lehetőségekkel, vizsgáztatói, szakértői és szaktanácsadói megbízásokkal. Iskolai programjainkat, feladatainkat, azok megbízásait úgy kell megszervezni, hogy többletlehetőséget és ne korlátot jelentsenek a tanári professzió kiteljesítésében.

Osztályok, képzési szerkezet

Az utóbbi időszak jelentős vesztesége volt, hogy 2012-ben elbúcsúztunk attól az évfolyamtól, melyen még két osztály járt nyolc évig az alma materbe. Az azóta csökkenő iskolai átlag vagy az érettségien nyújtott teljesítmény hanyatlása jelentős részben ennek a ténynek is köszönhető. Az iskola iránti erősebb elkötelezettséget sikereink, értékeink kommunikációjával, aktivitásra ösztönző programokkal, pezsgő diákélettel lehet megteremteni, a tanulási motivációnak pedig az interiorizációját kell erősíteni a jutalmazó vagy büntető külső motiváció helyett. A tanulókkal fel kell ismertetni, hogy a tanulásukért és ennek végeredményéért, a megszerzett tudásért maguk felelősek. Azt is figyelembe kell vennünk, hogy a tanuló iskolai karrierje folyamat. Ebben a folyamatban a tudásvágy, elköteleződés esetenként nem adott, hanem kifejlődik. „A felsőoktatás nem az óvodában kezdődik. Az óvodában az óvoda kezdődik...” Az iskola pedig híd a két pont között.

A gimnázium osztálytípusai közül a legjobb eredménnyel a megmaradt egyetlen nyolc évfolyamos képzésben részt vevők rendelke-

*„A felsőoktatás az
óvodában kezdődik?”⁶*

nek, a felvételizők körében is ez a legnépszerűbb. A beiskolázást és a hozzá fűzött reményekhez képest elért eddigi eredményeket tekintve a legkevésbé sikeresnek a 2010/2011-es tanévtől akkori fenntartói igényre bevezetett természettudományos-gazdasági orientációjú osztálytípust tartjuk, ennek következménye a jelenlegi fenntartó döntése, melynek értelmében ezt a képzést meg kell szüntetnie a gimnáziumnak. Az ennek a helyébe lépő új osztály egy a korábbi négyosztályos képzéssel karöltve beindítható, a tanulók számára már kilencedik osztálytól egyfajta egyéni specializációt nyújtó konstrukció lesz. Ezzel a jelenleg meglévő két öt évfolyamos, nyelvi előkészítővel működő osztályból, melybe még mindig a motiváltabb tanulók kerültek, csak egy marad.

Ezúton ismét felhívom a nevelőtestület figyelmét arra, hogy nem szabad lemondani az önálló kezdeményezés lehetőségéről. Ha egy új osztály szervezésére kapunk esélyt, akkor a közös munka, építő jellegű vita eredményeként megszületett saját struktúra mellett kell letenni voksunkat. Az elmúlt két évtizedben mások világmegváltó gondolataiból (például: menedzserasszisztens szakképzés, szabadidő-szervező, természettudományos képzés) annyi mindent megpróbáltunk, és azokkal oly kevésre jutottunk, hogy ezekből elegendő tapasztalatunk gyűlhetett a magunk által választott értékek (például: nyolc évfolyamos vagy nyelvi előkészítő képzés) megbecsülésére. Mindehhez a gyorsan változó világban gyors reakciókészség szükséges, hogy a társadalmi trendekre kellő érzékenységgel reagálhassunk.

A tanóra szentsége

A szakmai munka bázisa, a pedagógusi tevékenység legtöbb lehetőségét nyújtó kerete a tanóra. Elsősorban a tanulói személyiség fejlődésének segítése a feladat, melynek alapja a különböző képességekkel rendelkező és különböző fejlődési fokon álló diákok megismerése, az egyéni tanulási utak és irányok megtalálásának támogatása. A folyamat elképzelhetetlen gazdag módszertan, empátikus magatartás vagy állandó szakmai kíváncsiság és a megújulás folyamatos szándéka nélkül. A szakóra a tanulói közösség fejlesztésének is leggyakoribb színtere; a szocializáció, integráció folyamatának figyelemmel kísérése, támogatása szintén elsősorban itt válik lehetségessé.

A szaktudás átadásának elsődleges célja a tanulók műveltségének, készségeinek, illetve képességeinek fejlesztése. Ennek legmagasabb szintje, ha a diák a különböző tudományterületekhez kapcsolódó tartalmakat egymással összefüggésbe tudja hozni, ennek az integráló szemléletnek a kialakítása közös érdekünk. A szakórai munkában a tananyag tanulók számára érthetővé tétele, újrakódolása a szövegértési eredmények tükrében különösen fontossá válhat, a feldolgozást a tudományos és hétköznapi tapasztalatok szinkronitása is segítheti.

A szakmai munka minőségének és az évenkénti kompetenciamérés eredményének javításá-

„Minden pillanatnak tanulási helyzetté kell válnia”⁷

ra a nyelvi előkészítő évfolyamon magyarból csak szövegértést célszerű tanítani a szinten tartás heti 1,5 órájában. Ugyanez megvalósítható az alapműveletekkel, egyenletek és logikai feladatok gyakorlásával matematikából. A kisgimnazisták körében ugyanezt a munkát előkészíthetjük a tanulószobába járók körében és a csoportbontott matematika- és magyarórákon, míg a négy évfolyamos képzés esetében a 9. évfolyam tantervét szükséges felülvizsgálni.

A tanóra szentsége alatt értem azt is, hogy a szakmai munkánk céljává kell válnia, hogy a diákokat az egész életen át tartó tanulásra képessé tegyük. A tudás változatos forrásainak megismertetése, a megszerzett információk kritikus használata, a problémamegoldásra való képesség, a logikus gondolkodás kialakítása csak néhány szempont a már említettek mellé, melyeknek a napi pedagógusrutin részét kell képezniük. A tanóra minden pillanatának tanulási helyzetévé kell válnia, törekedni kell arra, hogy a tartalmas munkával kitöltött negyvenöt perc teljes egésze minden tanuló számára a fejlődés valódi lehetősége legyen. A pedagógiai értékelésben előtérbe kell helyoznunk a változatos, és mindenekelőtt a fejlesztő értékelést, és a folyamatban nagy szerepet kell kapnia a tanuló önértékelésének, a saját tanulási folyamatára való reflektivitás képességének is. Az eredményes munka kizárólag szakmai kommunikációval, tapasztalatcserével, illetve a tanár folyamatos szakmai fejlődése iránti elkötelezettségével érhető el.

Eddig szerencsére elsősorban a tehetséggondozás jelentett plusz feladatot, melyhez szükséges a jövőben megfelelő körülményeket teremteni (egyenlőbb terhek, óraszámok, anyagi motiváció), de ugyanekkor a kihívást jelent a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatása.

A folyosói ügyelet, villámértekezletek, felkészülés, biológiai szükségletek és adminisztráció egyidejű paradox helyzetét mindannyian megszenvedjük, ezért megfontolandónak tartom – a nálunk lényegesen sikeresebb iskolák példájára – a mindenkit érintő munkaidőben, az ötödik óráig az óraközi szünetek időtartamának öt perccel történő megnövelését.

Mivel a tanórák a sikeres szakmai munka alapját adják, elengedhetetlenül szükséges azok közép- és intézményvezetői folyamatos ellenőrzése. Azt, hogy az óralátogatások ne kirakatórák és azt követő frázispufogató megbeszélések sorát eredményezzék, az a közös érdek biztosíthatja, melyben minden résztvevő felismeri a tartalmi együttműködés, segítő párbeszéd és fejlesztő önértékelés hasznát, eredményességét.

A tanórán kívüli tevékenységek

Felzárkóztatás és tehetséggondozás

Iskolánk a kétszintű érettségi rendszerére irányuló felkészítés kezdetekor (2003) a felkészítő munkát (fakultáció) úgy alakította át, hogy az utolsó két évfolyamon is tanított érettségi vizsgatárgyakból külön emelt szintű tanulócsoportokat (heti 5-6 óra) szervezett. Ezt a rendszert, amely akkor megyei szinten egyedülállóan diákcentrikus volt – a tantárgyak többsége esetében – a mai napig megőrizte.

Tudjuk, hogy a lelkiismeretes pedagógusmunka rengeteg plusz erőfeszítést igényel. Minden-

kinek jár a köszönet, aki felismerte, hogy az Iskola nevű bolygó csak addig él, míg meghozzuk az áldozatot. Az érettségi- és felvételi-előkészítő munka mellett a tanórán kívüli hagyományos tevékenységeket (versenyfelkészítés, tehetséggondozás és felzárkóztatás) a közelmúltban a pedagógusok túlterheltségük miatt egyre inkább – az intézményi órakeret helyett – a tanítási időn kívüli munkaidő keretéből végezték. Teljesen egyértelmű, hogy ezt az időt más fontos pedagógiai munkafolyamattól vonták el, és az is, hogy ennek hatékonysága, a válalás egységessége, valamint annak ellenőrizhetősége megkérdőjelezhető. Csak a – már korábban említett – közös elvek követésével elkészített, munkaközösségi szinten előkészített és az egyenlő terhelést ténylegesen megvalósító tantárgyfelosztás adhat a tanórán kívüli munkafolyamatok minőségéhez biztos alapot.

*„Az Iskola nevű bolygó
addig él, amíg te meghozod
az áldozatot”⁸*

Az egészséges életmód jegyében várhatóan egy komoly feladat jelentősége tovább növekszik a köznevelési rendszerben: az országosan támogatott folyamatokkal is (például: mindennapos testnevelés, sportágválasztás) és az elvárt eredményekkel is szembe menő folyamat a felmentettek és gyógytestnevelésre szorulóknak folyamatosan növekvő nagy aránya. A róluk való gondoskodás befolyásolni fogja a testnevelésórák és délutáni foglalkozások létszámigényét és megszervezését.

A tanórán kívüli programok, folyamatok sikeres megvalósításához átlátható és tervezhető rendszer szükséges. Az iskolai program nem váratlan természeti katasztrófa, amelyben a feladatellátásra kötelezettek kizárólag a vis maiorra érvényes felsőbb utasításokat hajtják végre munkahelyükön! Az iskola munkatervét időben elő kell készíteni, és akár a megvalósítás időakár személyi szükségletét Gantt-diagramon rögzíteni. A munkafolyamatok megvalósítását a szakmai és iskolai vezetés támogatása és ellenőrzése kíséri. Mindehhez a feladat kijelölésének világosnak, egyénileg is egyeztetettnek kell lennie, csak ezt követően várható el a magas színvonalú megvalósítás. A megvalósítás során a konzultációnak folyamatosnak kell lennie, mely alatt feltárható, hogy a feladattal megbízott hol tart, hol kellene tartania, mi a megtorpanás oka, min tud ő változtatni, miben vár segítséget. Ezt az elvet a vezetésnek ugyanúgy kell követnie rendezvényeink szervezése során, mint magára a tanítás folyamatára (tanmenet, tananyag, óralátogatások) vonatkoztatva.

A fejlesztés egy komplex formája, a TÁMOP-pályázatok

A kulcskompetenciák fejlesztése iránti elkötelezettségünket bizonyítja az elmúlt hat év legnagyobb tartalmi munkát érintő fejlesztése, a TÁMOP-3.1.4.08/2 jelű pályázatban való részvétel, mely nemcsak a tanórai munkát gazdagította a bevont csoportokban, hanem újrarájzolta az intézmény arculatát is, és bővítette partnerkapcsolatait. A korábbinál több tanuló vagy tanulócsoporthoz munkájának eredményeként a hagyományos programok is új kontextusba kerültek, esetleg projekt során vagy egy témahetet alkotva valósultak meg. De az volt a jellemzőbb, hogy

innovációként a régi elemeket új programok színesítették. A hat év alatt hat három hetet meghaladó projektet valósítottak meg a programok szervezői, hat különböző műveltséganyagot érintő témahét gazdagította diákjainkat, és a kötelezően meghatározott tizennyolcnál jóval több innováció valósulhatott meg. A bevezetés évében a programokhoz jelentős anyagi háttér is rendelkezésünkre állt, a fenntartási kötelezettség ideje alatt a költségvonzatokra a tervezésnél rendkívüli módon ügyelni kellett. A fenntartás időszakában egy-egy osztályban tantárgyi integráció valósul meg az ember és társadalom, valamint az ember a természetben műveltségterületeken, és kompetenciaalapú a szövegértés-szövegalkotás, a matematika és az idegen nyelv oktatása néhány tanulócsoporthoz.

A megismert módszerek napi gyakorlatba épülése is megtörtént ez alatt a hat év alatt, a kompetenciaalapú tananyagot kiegészítésként olyan osztályokban is rendszeresen használják a bevont vagy érdeklődő pedagógusok, ahol egyébként más oktatási struktúra valósul meg. A hat év alatt a tantestület minden tagja bekapcsolódott a munkába, az eredetileg bevont pedagógusok jelentős mértékű többlettudással gazdagodtak a továbbképzéseken, illetve így pályázati pénzből oldhatta meg az iskola a továbbképzési kötelezettség teljesítésének egy részét is. A megszerzett tapasztalatok később belső tudásátadással jutottak el egyre több kollégához.

A pályázati folyamatnak először előírása volt, hogy a szakmai vezetés innovációkat dokumentáljon és töltsön föl az Educatio Kht. internetes felületére, majd két jó gyakorlat megnevezésére és közzétételére is lehetőség nyílt. A következő lépés egy új pályázati forma kihasználása volt, a Diákbiológus és -környezetvédő Napok című rendezvényt elindítottuk a referenciaintézményi jó gyakorlattá válás útján, iskolánkat pedig a referenciaintézményi és felsőoktatási gyakorlólhelyi funkcióra készítettük föl a TÁMOP-3.1.7.-11/2 jelű pályázat keretében. Az országos hírű és népszerűségű programunkra épülő, kompetenciaalapú oktatási területen mintául szolgáló intézményi tevékenység mellett négy területet kiválasztva (történelem, idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom), a korábbi tapasztalatokra és szakmai sikerekre támaszkodva úgy döntöttünk, a felsőoktatási gyakorlólhelyi feladatok új, szabályozott formáját is megteremtjük gimnáziumunkban. Az elmúlt időszak technikai fejlesztései (például: elsősorban a 302-es és 303-as terem konferenciatermekké, a könyvtár multimediális helyiséggé alakíthatóságának megteremtése) a pályázati forrásoknak voltak köszönhetőek. A megyei középiskolák közül az a többletcsős pályázati út, amelyet mi választottunk, egyedülálló.

Pályázataink bevont pedagógusai teljes joggal panaszkodhatnak a többletmunka fáradalmaira, de mindannyiunk számára nyilvánvaló, hogy intézményi szinten ez a tevékenység kínálja egyes-egyedül a szakmai megújulás, technikai innováció és továbbképzési kötelezettség közös teljesítésének lehetőségét.

Belső és külső kommunikáció

Az információáramlás visszatérő probléma nemcsak a mi iskolánkban, de valószínűleg sok oktatási intézményben. Egyrészt az iskola és a fenntartó közötti nehézkes párbeszéd okoz napi működési zavarokat, másrészt az iskola belső kommunikációja is gyakran hiányosságokat mu-

tat. Néhány évvel ezelőtt egy szakdolgozat készítése során elemeztem az iskolai kommunikáció hatékony és gyenge formáit, és már akkor is egyértelműen megmutatkozott, hogy a tanárba kiírt varázsigék, a falon lebegő tacepaók és a visszaigazolások nélküli e-mailek mennyire kevésbé hatékonyak. Az iskolahonlapot kevesen látogatják, a hetente zajló értekezletek monotóniájában a fontos információk is felhígulnak. A korábbi visszajelzések is igazolják, hogy a személyes kommunikáció, a tartalommal megtöltött csoportmegbeszélés és a reakciót generáló drótposta sokkal hatékonyabb lehet.

„*Ki tudunk beszélni a nagy narratívából*”⁹

Évek óta hetente volt értekező, korábban ugyanannak a napnak a nagyszüneteiben, az utóbbi két évben általában kedden délutánonként. Az általam tervezett rendben kéthetente tartanánk nevelőtestületi megbeszéléseket, és a felszabaduló időt részben a munkaközösségek műhelymunkájára lehetne fordítani. Tapasztalatom az, hogy a munka szervezésében, a belső vizsgák, érettségi tételek, iskolai programok, versenyek előkészítésében, a tankönyvek kiválasztásában, módszertani kérdések megbeszélésében a legnagyobb felelősség éppen a szakmai közösségek vállán nyugszik. Ezeknek a feladatoknak az egyeztetésére legtöbbször csak egy-egy szünet áll rendelkezésre. Nem túlzó elvárás az, hogy havonta egyszer a szakmai közösségek megtárgyalják aktuális feladataikat.

Vezetői elképzelésemben nyomatékkal hangsúlyozom, hogy a vezetés és a munkaközösség szakmai kapcsolatára a korábbiaknál sokkal nagyobb mértékben építek. A középvezetőkkel való rendszeres együttműködés révén a vezetés nem kizárólagosan a végrehajtás funkcióját hárítja a munkaközösségekre, hanem a tervezés, előkészítés folyamatában is jelentősebb szerepet kapnának. Ezek az eszmecserék elképzeléseim szerint az iskola belső ügyeként kezelik a szakmai kérdéseket, és az annyira féltett szakmai autonómia, tanári szabadság jegyében az ilyen megbeszéléseken kereshetjük a megvalósítás önálló útjait, és úgy is ki tudunk beszélni a nagy narratívából, hogy a közösség felelősséggel bíró tagjai is vállalhatják, ha egy adott helyzetben nem biztos, hogy rögtön tudják az egyedül üdvözítő megoldást.

Az iskola demokratikus szellemiségének megfelelően az ötletadás, tervezés és döntés-előkészítés legyen valódi csapatmunka! Ebben az időszakban minden érintett juthasson szóhoz! De akkor, amikor a nyilván átgondolt és felelősségteljes elhatározás kialakult, már az a közös érdek, hogy mindenki az ebben reá háruló feladattal foglalkozzék a közösen egyeztetett módon. A megvalósítás után újból mindenki értékelhet, és a reflektivitás jegyében igyekszünk tanulni ebből, hogy legközelebb minden még eredményesebb lehessen.

Szeretném visszaadni a *kimondott szó tekintélyét*. A hosszú előkészítés vélelmezi, hogy ez a szó nem önkényes kijelentés, a közösség érdeke van mögötte. Ha viszont egy döntés megszületett, magamra ugyanúgy, mint a közösségre nézve kötelező érvényűnek tekintem.

Társadalmi környezet és kapcsolatok

Tanulóink tanuljanak!

Elsődleges célnak tekintem az oly sok szinten megjelenő és olyan sokszor keserűen hangoztatott tanuló passzivitás felszámolását. A belső motiváció megteremtésére kívánok törekedni különböző korszerű módszerekkel. Az osztályfőnöki és szaktanári munka részeként az iskola színes programkínálatában pontosan meg kell neveznünk az éppen előttünk álló feladat célját, és a szervezés során figyelembe venni a személyes igényeket. A tanítás terén fokozottan figyelembe kell venni a nyitottságot és mobilitást, hogy a gyorsan változó világ új eszközeit és lehetőségeit fel tudjuk használni a tanulók foglalkoztatásában, de mielőtt tanítani akarunk, meg kell mutatnunk az információszerzés útjait. Az osztályfőnöki óráknak és a tanév eleji szaktárgyi órák bevezetésének része lehetne a tanulás-módszertani felkészítés, amellyel alkalmasabbá tesszük tanulóinkat a tananyag-tartalom elsajátítására.

„Bulisuli” – mondják sokan a Bárdosra, ahol más gimnáziumokhoz képest kevesebb tanulással is lehet boldogulni.

Meggyőződésem, hogy semmivel sem romlana a más esetekben dicséretünként felidézett kiemelkedő diákhangulat, ha ezt a boldog érvényesülést a megszerzett tudás ellenőrzött feltételéhez kötnénk. Az élménydús és hasznos diákélet érdekében kell szövetségessé tennünk a tanulók, szülők és partnerek szervezeteit.

Talán a tizennégy éves korosztály esetében a legszembetűnőbb, hogy milyen óriási az a nevelő munka, melynek hatására az ide érkező és eaztán ballagáskor eltávozó tanuló külső és belső személyiségjegyei a társadalmilag elfogadott értékrend irányába formálódnak. Miközben minden ilyen humánus sikert örömmel és büszkeséggel nyugtázunk, egy pillanatra sem szabad elfelejtenünk, hogy tanulóink neveltségi szintjén, viselkedéskultúráján, a személyes és tárgyi környezethez való viszonyulásán még mindig bőven van mit fejlesztenünk.

A tevékeny diákönkormányzat

Az utóbbi öt év alatt számos változáson ment keresztül a diákönkormányzat. A támogató tanár személye háromszor változott ebben az időszakban, így a munkának állandó újraszervezésével teltek a tanévek első hónapjai. Ennek ellenére a DÖK tevékenysége folyamatos, bár korántsem egyenletes színvonalú volt. Az idei tanév új reményekkel töltheti el közösségünket, a hagyományos programok (például a tökmagbuli, Bárdos-nap, diákkirály-választási kampány) új elemekkel is színesedtek, és a diákélet újra megindult. A diákelnök munkáját segítő két helyettes (egyikük az 5–8. osztályok, másikuk a 9–13. osztályok képviselője) kinevezése a kommunikációban és a szervezésben jelent előrelépést, funkciójuk olyan szempontból is fontos, hogy a rendezvények egy része egyre inkább vagy a kisgimnazistáknak vagy a nagygimnazistáknak szól. Az élményt nyújtó és közösséget erősítő programok szervezésében azonban a diákönkor-

*„Ha nem találjuk meg az utat
a fiatalokhoz, megszakad
a tudásátadás folyamata”¹⁰*

mányzat tevékenysége nem merülhet ki, a folyamatos érdekképviseleti munka erősítése mindenképpen feladat marad.

A munkát segítené, és az osztályképviselők intenzív év közbeni jelenlétét is kecsegtetővé tehetné egy tanévet megelőző, augusztusi kétnapos tréning, melyen az egész évre szóló tervezés folyna, de a résztvevők tanulnának programszervezési technikákat, együtt megbeszelnék a lehetőségeket, de mindenki hozná a saját osztályának korábban összegyűjtött kétségeit, problémáit, ötleteit is. Év végén egy hasonló évértékelőre teremtenék meg a lehetőséget.

Elkötelezett szülők

Az iskola elkötelezett szülői környezetének bizonyítéka, hogy az idősebb testvér után a fiatalabb, majd – ha van –, a harmadik, negyedik gyerek is a Bárdosba jön tanulni. Ennél talán már csak az nagyobb megbecsültsége munkánknak, amikor a 15-25 éve nálunk végzett hajdani tanítványok számára egészen természetes, hogy saját gyermekeik számára is az óvárosi alma matert választják.

Nagyon büszkék lehetünk arra, ha a szülői munkaközösség támogatóként és érdeklődő közönségként részt vesz az iskolai programokban. A szűkebb társadalmi környezetet érintve elsősorban a hozzánk járó diákok szüleivel, családjával vagyunk kapcsolatban, a velük való rendszeres kommunikáció megerősíti vagy felülbíráltatja velünk szokásos eljárásainkat, elképzeléseinket. A szülői partnerséget erősítő, korábban tételesen megfogalmazott célok mellett fontosnak érzem, hogy a tanulók aktivitásának megteremtésében és erősítésében szövetségeseinknek érezhessük a szülőket. Ezért szeretném számukra is nyilvánossá és vonzóvá tenni sikeres programjainkat. A szülők közösségét segíteni lehet a kiskamasz és kamaszkorú gyermekekkel való problémás és nehéz kapcsolattartásban. Az otthoni tanulás segítésében pedig ők lehetnek a tanárok partnerei, ezért számukra is elérhetővé kívánom tenni a tanítás tanulásával kapcsolatos elméleteket, a különböző tudásszerzési utak és módszerek színes világát.

Hűséges partnerek

Az egész tanévben jelentős együttműködés folyik a városi kulturális (Jászai Mari Színház – Népház, A Vértes Agorája) és muzeális intézményekkel. A partneriskolák és az erdélyi testvérváros (Székelyudvarhely) tanulói elsősorban a két évente megrendezett Diákbiológus és -környezetvédő Napok alkalmával, továbbá egyéb rendezvényeken (például a két városi gimnázium tanulói számára évente szervezett Mikulás-kupa), versenyeken, műsorokon találkozhatnak, mérhetik össze tudásukat a Bárdos tanulóival. A környék és az ország más középiskolaival, azok diákjaival nemcsak az emelt szintű érettségi központi szerep miatt tartjuk a kapcsolatot. A német és angol partnerkapcsolatok hagyományosan nem szaktárgyi jellegűek, hanem a nyelvtanulás elmélyítésére irányulnak. A fenntartóval való kapcsolat is jelentősen befolyásolja az iskolai munkát olykor tartalmában is.

Az egészséges életmódra neveléshez hozzájárulnak azok a sportegyesületek is, melyekbe tanulóink járnak, partnerként gyakran megjelennek az iskolai programokon, szívesen tartanak bemutatókat, szerveznek programokat. De fontos például az Edutus Főiskolával való kapcsó-

latunk, a Kutató Diákok Országos Egyesületével való szoros együttműködésünk, valamint a város könyvtárainak, levéltárának munkatársaival folytatott folyamatos munka is. Tanáraink számára felemelő érzés, amikor valamely tudomány- vagy művészeti ág jeles képviselőjének városi programjára a bárdosos diákok szabadidejükben, önszántukból töltik meg a Népház vagy az Agora nézőterét.

A tudásmegosztás új lehetőségei

Fejlesztési terveim közé tartozik végül az, hogy az iskola nevelőtestületében és – többek között a Trefort Ágoston Tudományos Diákkörben tevékenykedő – tehetséges tanulóiban rejlő lehetőségekre építve a Bárdos-gimi a tudás átadásának szélesebb útjára léphessen. Tanáraink közül többen eddig is szívesen mutatták meg tudásukat vagy tehetségüket bemutatóórák, továbbképzések, konferenciák szereplőiként, előadóiként. Többen vállaltak mentorálásra egyetemi hallgatót, tartottak kapcsolatot partneriskolákkal, felsőoktatási intézményekkel. Kialakultak bizonyos keretei a pályázati munkában a házlózi tanuláshoz is. Mindezekből a tapasztalatainkból elképzeléseim szerint három úton lehetne továbbindulni.

*„Ha szeretsz valamit,
ajándékozd el!”¹¹*

Az iskola elismertetésének is fontos eleme lehetne, ha a felsőoktatáshoz, a pedagógus-utánpótláshoz egyelőre évente egy-egy szállal fűződő kapcsolatot erősíteni tudnánk. Dolgozni fogok annak a lehetőségén, hogy intézményünk felsőoktatási gyakorlóhelyé váljon. Hiszem, hogy az iskolai falai között összegyűlt szakmai tapasztalat fontos része lehet az új tanármegújulás tudásának, és azt is, hogy a vállalt funkció visszafelé is pozitív hatású lesz: a nevelőtestület egészének, a mentoráltat fogadó kollégáknak pedig különösen hasznos a naprakész elméleti háttérrel való ismerkedés. A közösség számára pedig erős összekötő elem a közösen vállalt feladat, hiszen a külső gyakorlóhelyen „az egész iskola mentorál”.

Esetleg ezt a munkát is, de a napi tanári gyakorlatot is támogatná annak az elképzelésemnek a valóra váltása, melyben meghívott előadók pedagógiai, pszichológiai, szak- és tanulásmódszertani, illetve szaktudományi kérdésekben gazdagítanák már meglévő ismereteinket. Az előadásokat beszélgetés, műhelymunka is kiegészítené, melyen minden érdeklődőt szívesen látunk, „AZ ISKOLÁNAK TANULUNK” fantázianevű nyitott műhelyek így a más intézményekben tanító kollégákkal való szakmai párbeszédre is lehetőséget adnának.

Végül a tudás megosztását fontosnak tartom a lehető legnyilvánosabb formában is megvalósítani, ezért tervezem a „BÁRDOS NÉPFŐISKOLA” útnak indítását, melynek előadói elsősorban tanáraink lennének, akik egy-egy tanévben a nyáron egyeztetett témához kapcsolódó tartalommal havonként, kéthavonként tartanának szakmai prezentációt, melyet olykor tehetséges jelenlegi vagy volt tanulók korreferátuma egészítené ki. A sorozatot egy meghívott szaktekintély látogatása tenne még tartalmasabbá. Ezekre a találkozásokra a város és a környékbeli települések minden érdeklődőjét tisztelettel hívnánk, várnánk.

Vezetési program

A köznevelési törvény 69.§ 1. és 2. pontja részletesen ismerteti a köznevelési intézmény vezetőjének feladatait. Ezeket ismerem, és a jogszabály tartalmának demokratikus keretek között történő intézményi érvényesülését megválasztásom esetén magamra nézve kötelező érvényűnek tekintem.

A szervezet struktúrájára vonatkozó elképzelésekről – úgy érzem – korai lenne most nyilatkozni. Aki ismer engem, tudhatja, hogy a lehető legtávolabb áll tőlem „az új seprű jól seper” szólás jegyében az évtizedes, sokéves rendben működő egységek, szervezetek megbolygatása. Vezetőként egy olyan iskolának az élén képzelem el a munkámat, melyben közösen vállalt cél a tanulók komplex személyiségfejlődésének támogatása, melyben kötelesség és felelősség az ismeretátadás, és amely közösségének minden tagjában (tanuló, tanár, technikai dolgozó) folyamatosan fejleszt olyan képességeket, melyek a későbbi helytállásnak, karrierépítésnek, sikeres életpályának az alapjait teremtik meg.

Mindenkit partneremnek tekintek ebben, aki felismeri a korábban említett célok fontosságát, illetve tenni képes és hajlandó azért, hogy a napi munkában meg is valósuljanak. Az esetlegesen megmutatózó motivációs szakadékot személyes egyeztetéssel, az okok feltárásával kell lehetőség szerint minél gyorsabban megszüntetni.

A munka szervezésének optimális kereteit adná, ha a nevelőtestület tagjait belső motiváltságuk, személyes sikerük lehetősége, az önmegvalósítás igénye kapcsolná be a közös munkába. A fejlődés, önkiteljesítés vágya a mindenki által elfogadott közös értékekkel, célokkal társulva a siker legnagyobb záloga lehetne. Ennek a maradéktalan teljesüléséig a vezetői munkához egyelőre a részvételre alapuló struktúrát látom célravezetőnek: egy olyan feltételrendszer kialakítását, melyben a döntésekbe való bevonás, a kezdeményezési szándék és felelősségvállalás támogatása a lehető legszélesebb körben létrejöhet.

Ehhez az egyébként eddig is gyakorolt feladatalapú munkaszervezést látom a legcélravezetőbbnek, melyben a problémamegoldásra létrejövő változó összetételű csoportok a nevelőtestület közös értékrendszerét is stabilizálják, kooperativitását is erősítik. A korábbi gyakorlatot az érintettek körének bővítésével, az egyenlő terhelés elvének megvalósításával kívánom folytatni. A feladatok megoldására szerveződő csoportok vezetőivel időben elkezdődő és folyamatos konzultációra van szükség, melynek az egyik fontos eleme a szükséges támogatás biztosítása, és a másik a folyamat ellenőrzése.

A tervezett, meghatározott szempontú, folyamatos ellenőrzésnek és értékelésnek nagy jelentőséget szánok vezetői munkámban, és a magam tevékenységével kapcsolatban is szükségesnek tartom. Ennek rendszeressé és belső igénnyé tételéhez a minőségbiztosítási protokollokból ismert értékelő és önértékelő módszereket is használni kívánom. Az értékelés minden esetben elsősorban a továbblépés, a fejlesztés alapja lesz.

A hosszú távú tervezés mellett rövid távú lépésekre is szükség mutatkozik. Ezek közé tartoznak a gyors helyzetértékelő belső és külső felmérések, véleménykérések és a partneri igények felmérése, melyek a további lépéseket befolyásolják. A belső munka szervezéséhez rövid távú feladat például a személyes egyeztetésen alapuló konkrét munkaköri leírások elkészítése, hogy végre mindenki tisztában legyen azzal, hogy mit vállalt, és hogy mi az, ami rajta számon kérhető.

A kor sokat emlegetett kihívásainak tengerében csak a változáshoz alkalmazkodni tudó intézmény életképes. Így gyors reakcióra, rugalmasságra, a stratégiákat körültekintően átgondolni és szükség esetén lecserélni képes vezetésre van szüksége iskolánkknak is. Az intézményvezető és helyettesei jelentik ennek a belső körét, melyet azonban a lehető legtöbbször egészíteném ki a munkaközösség-vezetők csoportjával. A folyamatok végeredményéért, ezek ellenőrzéséért, a döntések előkészítéséért a végső felelősség azonban az intézményvezetőt terheli. A demokrácia nem ezt osztja meg.

Az ismert országos és helyi oktatáspolitikai helyzet következménye, hogy a sokszor hangoztatott innovativitás mellett egyre inkább szükségessé válik a reaktív tevékenység: sajnos energiánk egy részét az elkövetkező időszakban a bekövetkezett károk orvosolása, a negatív folyamatok lassítása-megállítása, a kármentés fogja lekötöni. Hinnünk kell azonban, hogy az erőfeszítés nem hiábavaló, nem mondhatunk le arról a reményünkről, hogy minden negatív irányba mutató tendencia megfordítható.

Vezetői hitvallás

Egy 2015. márciusi budapesti középiskolai konferencia szerint – mai foglalkozáspszichológiai kutatásokra hivatkozva – bármely szakterületen a szakmai vezető szükséges hét kompetenciája: jogszerűség, szakmaiság, céltudatosság, motiváltság, hit, empátia és kitartás. Úgy érzem, hogy a Bárdos László Gimnáziumban nyújtott két évtizedes tanári pályafutásommal igazoltam, hogy ezeknek a tulajdonságoknak, képességeknek a birtokában vagyok, és ennek alapján megpályázom az iskola intézményvezetői állását.

Egy köznevelési-oktatási intézmény élére belülről is, kívülről is lehet pályázni. Nyilvánvaló, hogy mindkét lehetőségnek megvannak a maga előnyei és hátrányai. Egy külső pályázó nem őrlődött fel korábban a tanárlét személyiségfogyasztó helyi konfliktusaiban, így tiszta lappal indul. Egy romló eredményességű iskolában a kiábrándult és megkeseredett tanárok könnyebben tudnak csodát remélni tőle. Ezzel szemben a belső pályázó motiváltabb és elkötelezettebb lehet saját iskolájával kapcsolatban, róla feltételezhető (de legalább hihető) az, hogy eddig is mindent megtett érte.

Esetemben a belső pályázó saját fejlődése – divatos kifejezéssel élve: karrierje – sohasem függetlenedett az iskoláétól. Ha én valamiben fejlődtem, azt az iskola javára fordítottam. Jól ismerem a gimnázium közel három évtizedes történetét – az iskola életét dokumentáló diákmagazint tanulóként megalapítottam, tanárként szerkesztését tovább folytattam, majd valamennyi iskolatörténeti évkönyv szellemi vezetője voltam –, ismerem a korábbi sikereket és a kudarokat

is. Ismerem a nevelőtestület összetételét, tudok olyan erősségeket, amelyekre építeni lehet, és látom azokat a problémákat is, amelyekkel foglalkozni kell. Ismerem a munkahelyi feszültségeket okozó helyzeteket, úgy érzem, stratégiám van arra, hogyan lehet a jövőben csökkenteni ezeket, és látom az együttműködés lehetőségeit a közösségen belül. Nem is olyan régen munkahelyi eszmecsere során fogalmaztam meg egy kollégámnak – és magamnak is – azt, hogy változásra képes személyiségnek tartom magamat, és nemcsak a nevelőtestületi feszültségekből, konfliktusokból, hanem a korábbi igazgatóhelyettesi munkám tapasztalataiból is tanultam. A magammal való szembenézést erősítette az elmúlt két szemeszterben folytatott mentortanári továbbképzés, melynek néhány mérföldkövet jelentő gondolatát oldalidézetként emeltem ki pályázatomban. A valódi pedagógusmestereknek ezúton mondok köszönetet.

Terveim vannak, és elhivatottságot érzek arra, hogy a Bárdos László Gimnázium közel másfél évtizede romló tanulmányi eredményét – a tanuláshoz való jogot nem korlátozva, hanem kiterjesztve – az általam vezetett közösség megállítsa, és lehetőség szerint mihamarabb javuló tendenciává fordítsa, a tanulói eredményességet a legfontosabb mérési mutatókban számottevően javítsa, az iskola korábban szerzett jó hírnevét visszaállítsa, és a köznevelés következő évekbeli – várhatóan változó – rendszerében az intézményt gimnáziumként őrizze meg vidékünk népességének következő generációja számára. Rendkívül fontosnak tartom mindezekon kívül azt is, hogy a jelen és a múlt diákjainak, tanárainak és partnerközösségének szoros együttműködésében kibontakozó egyfajta szellemi zsongás, fejlődés hatására az iskola almamater-jellege erősödjék, amellyel folyamatos szellemi energiaforrást tud nyújtani a mindennapi munkában megfásult és törődött lelkek számára.

Túl vagyunk számtalan ígéretes pályázaton és innováción, amelyek a pedagógia minden nyűgének-bajának kézzel-féjjel, egy csapásra történő csudálatos gyógyítását ígérték. Jómagam változást és nem megváltást ígerek. Az iskola nem szaltózó elefánt, hanem lomha jószág. Egyrészt tudni kell, hogy csak lassú és nehézkes változtatásokra lehetünk képesek, másrészt tisztában kell lenni azzal is, hogy a munka lényege nem a kifelé, partnereknek szóló alkalmi mutatvány, hanem a tervszerűen és kitartóan megvalósított hétköznapi előrelépések sorozata. Ha jövő januárban mindenki a maga területén (osztályában, versenyén) egy kicsivel jobb eredményt ér el, mint idén – nos, akkor belátható időn belül érzékelhető fejlődésnek lehetünk alakítói, szereplői.

*

APÁLYÁZAT végére értünk. Amennyiben terveim találkoznak a nevelőtestület, valamint az iskola véleménynyilvánításra jogosult szervezeteinek (diákönkormányzat, Szülői Választmány) elképzeléseivel, illő reverenciával kérem a pályázat támogatását.

Mellékletek

A szükséges szakképesítés igazolása

Sorszám: PTK **007709**

Intézményi azonosító: **F123344**

11725 szám

OKLEVÉL

Ezt a szakirányú továbbképzésben szerzett oklevelet _____

NAGY TAMÁS számára állítottuk ki,
aki **1970.** év **október** hó **6.** napján

Tatabánya városban (községben)

Komárom megyében **Magyar** országban

született, és **a József Attila Tudomány-
egyetemen** (felsőoktatási

intézményben) szerzett **1996.** év **június** hó **22.** napján kelt,

179 / 1996 számon kiállított oklevéllel igazolt **Egyetemi**
szintű végzettsége, **tanár** szakképzettsége

alapján az **2000/2001/II.** tanévtől a(z) **2010/2011/II.** tanévig

**a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán** (felsőoktatási intézmény)

Közoktatási Vezető

_____ szakirányú szakjában tanulmányokat folytatott.

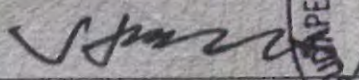
A Záróvizsga-Bizottság előtt **2010.** év **december** hó **11.** napján
tett záróvizsga alapján (vagy vizsgának megfelelően) _____

közoktatási vezető és pedagógus

szakvizsga

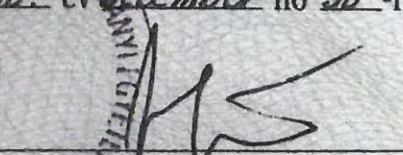
szakirányú szakképzettséget szerzett.

Kelt **Budapest**, **2010.** év **december** hó **30.**-n.

a Záróvizsga-Bizottság elnöke

rektor (ekán, főigazgató, igazgató)

Diplomamásolatok

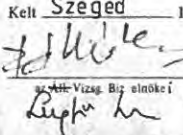

544/1994. szám

OKLEVÉL

Ezt az oklevelet Nagy Tamás

számára állítottuk ki,
aki 19 70. évben okt. hó 6. napján
Tatabánya városban (községben)
Komárom megyében Magyar országban
született, és az 1990/91. tanévtől az 1993/94. tanévig
a Juhász Gyula Tanárképző
Főiskolán

tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett.
Az Állami Vizsgáztató Bizottság 19 94. évi jún. hó
13. -i határozata alapján nevezett okleveles
főiskolai szintű magyar-történelem
szakos tanárnak nyilváníttuk.
Oklevelének minősítése 4,75 kiváló

Kelt Szeged 19 94. év jún. hó 18. -n.

a Záróvizsga-Biz. elnöke

Szeged

179/1996. szám

OKLEVÉL

Ezt az oklevelet Nagy Tamás

számára állítottuk ki,
aki 19 70. évben október hó 6. napján
Tatabánya városban (községben)
Komárom megyében Magyar országban
született, és az 1990-91. tanévtől az 1995-96. tanévig
a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán és a
József Attila Tudományegyetem Bölcsészeti-
tudományi Karán, történelem szakos
tanári

egyetemi tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett.
A Záróvizsga-Bizottság 19 96. évi június hó
22. -i határozata alapján nevezett okleveles
történelem szakos közepiskolai
tanárnak nyilváníttuk.
Oklevelének minősítése jó (4,17)

Kelt Szeged 19 96. év június hó 22. -n.

a Záróvizsga-Biz. elnöke

Szeged

Sorszám: PT D 000845 507/2000. szám

EGYETEMI OKLEVÉL

Ezt az oklevelet Nagy Tamás

számára állítottuk ki,
aki 19 70. évben október hó 6. napján
Tatabánya városban (községben)
Komárom megyében Magyar országban
született, és 1998-99. tanévtől 1999-2000. tanévig
a József Attila Tudományegyetem Bölcsészeti-
tudományi Karán megkezdett és a jogutód
Szegedi Tudományegyetemen befejezett
magyar kiegészítő szakos tanári

egyetemi tanulmányi kötelezettségeinek eleget tett.
A Záróvizsga-Bizottság 2000. évi június hó 16. -i
határozata alapján nevezett okleveles magyar szakos
közepiskolai tanárnak nyilváníttuk.
Oklevelének minősítése kiváló (4,63)

Kelt Szeged 2000. évi június hó 16. -n.

a Záróvizsga-Bizottság elnöke

Szeged

Sorszám: PT D 009533 1026/2005 szám

OKLEVÉL

Ezt a szakirányú továbbképzésben szerzett oklevelet
Nagy Tamás számára állítottuk ki,
aki 19 70. év október hó 6. napján
Tatabánya városban (községben)
Komárom megyében Magyar országban
született, és Szegedi Tudományegyetemen
(felsőoktatási
intézményben) szerzett 2000. év június hó 16. napján kelt,
1026/2000. számon kiállított oklevelével igazolt egyetemi
magyar történelem és magyar szintű végzettsége, szakos középiskolai tanár szakképzettsége
alapján 2003/2004. tanévtől 2004/2005. tanévig
ax 02970 0596 (felsőoktatási intézmény)
mozgókép- és médiakultúra
szakirányú szakján tanulmányokat folytatott.
A Záróvizsga-Bizottság előtt 2005. év június hó 14. napján
tett záróvizsga alapján (vagy vizsgának megfelelően)
mozgókép- és médiakultúra szakos
pedagógus szakirányú szakképzettséget szerzett.
Kelt Budapest 2005. év június hó 15. -n.

a Záróvizsga-Bizottság elnöke

Budapest

Szakmai gyakorlat igazolása, erkölcsi bizonyítvány, életrajz

Tardos

Munkáltatói igazolás**Munkáltató adatai:**

Megnevezése: KLEBELSBERG INTÉZMÉNYFENNTARTÓ KÖZPONT
Címe: 1051 BUDAPEST V.KER., NÁDOR UTCA 32.

Dolgozó adatai:

Neve: NAGY TAMÁS
Születési neve: NAGY TAMÁS
Születés helye és ideje: TATABÁNYA, 1970.10.06.
Anyja neve: HORVÁTH MARIANNA
Lakcíme: 2800 TATABÁNYA, VADÁSZ ÚT 111/A.
Adóazonosító jele: 8378981096
Jogviszony kezdete munkáltatónál: 1996.08.16.
Munkaideje: Heti munkaidő 40 óra

Egyéb információ:

Kelt: BUDAPEST V.KER., 2015. március 25.

.....
Munkáltató

HATÓSÁGI ERKÖLCSI BIZONYÍTVÁNY

KÖZIGAZGATÁSI ÉS ELEKTRONIKUS KÖZSZOLGÁLTATÁSOK KÖZPONTI HIVATALA

IGAZOLOM, HOGY

NAGY TAMÁS
Tatabánya, 1970.10.06.
anyja szül. neve: Horváth Marianna
magyar állampolgár
2800 Tatabánya, Vadász utca 111/A. alatti lakos

a bűnügyi nyilvántartási rendszer adatai alapján

BÜNTETLEN ELŐÉLETŰ
NEM ÁLL KÖZÜGYEKTŐL ELTILTÁS HATÁLYA ALATT
NEM ÁLL FOGLALKOZÁSTÓL VAGY TEVÉKENYSÉGTŐL ELTILTÁS HATÁLYA ALATT

Budapest, 2015. március 27.

Dr. Korom Rita
Dr. Korom Rita
főosztályvezető

Érvényes a kiállításától számított 90 napig. A hatósági erkölcsi bizonyítvány a személyazonosság egyidejű igazolásával használható fel. A hatósági erkölcsi bizonyítvány tartalmát az ellenőrző bizonytlásig mindenki köteles elfogadni. Jogszállásértésként hivatalosított az érintett személy a bizonyítvány bírósági felülvizsgálatát kérheti a Fővárosi Közigazgatási és Munkügyi Bíróságtól. A keresetlevelet a bizonyítvány kézhezvételétől számított harminc napon belül a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalánál kell előterjeszteni vagy ajánlott küldeményként postára adni. A hatósági erkölcsi bizonyítvány kizárólag a kérelmező által a hatósági erkölcsi bizonyítvány iránti kértlapon megjelölt és igazolni kívánt tények tanúsítására szolgál.

ADATVEDELMI ZÁRADÉK

A hatósági erkölcsi bizonyítványban átadott személyes adatok az információs önmegőrzési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény szerinti közzététel (bűnügyi személyes) adatokat is tartalmaznak, ezért a felhasználó azokat jogszabályon kívülre az adatkezelés alapjait szolgáló eljárásban, a bűnügyi nyilvántartási rendszerrel, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bűnügyi és rendvédelmi biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvényben meghatározott célból használhatja fel, illetve kezelheti. A hatályos adatvédelmi és adatbiztonsági előírások megsértése esetén (különös tekintettel a jogosulatlan és a céltól eltérő adatkezelésre) büntetőjogi, polgári jogi és munkajogi (fegyelmi) felelősség terheli.

045600692

EE1503251415

482 000 000 901 - 90259-30/2010 - 1520-87459 - ANY Biztonsági Nyomtatás Nyrt. - 2015. 01. 09. - 250 000

BIZONYLAT IGAZGATÁSI SZOLGÁLTATÁSI DÍJRÓL

Kibocsátó adatai		Vevő adatai		
Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala 1094 Budapest, Balázs B. u. 35 Telefonszám: 06 (1) 455-6700 Adószám: 15721475-2-43		NAGY TAMÁS 2800 TATABÁNYA, VADÁSZ utca 111/A.		
Lapszám 1	Bizonylat kelte 2015.03.27.	Bizonylat sorszáma: ERB003538/2015		
Fizetés módja: banki átutalási megbízás.	Teljesítés kelte 2015.03.27.	Esedékesség dátuma: 2015.03.27.		
Szolgáltatás megnevezése: Hatósági erkölcsi bizonyítvány egyedi	Mennyiség: 1	Mennyiségi egység: db	Egységár: 3100	Érték: 3100

ÁFA hatályon kívüli értékesítés Fizetendő összesen: 3100 Forint 00/100
Azaz: háromezer-egyszáz Forint 00/100

Befizető azonosító:KEP0020150325151800448

Tájékoztató szöveg: Az igazgatási szolgáltatási díjat igazoltan megfizette.

SZEMÉLYI ADATOK

Nagy Tamás

📍 2800 Tatabánya, Vadász utca 111./a

☎ 34/311-749 📠 30/201-4989

✉ zekany@chello.hu

🌐 www.blg.sulinet.hu

📅 Születési dátum : 06/10/1970

🇭🇺 Állampolgárság: magyar

SZAKMAI TAPASZTALAT

Pozíciók

középiskolai tanár (1996-tól)
gimnáziumi igazgatóhelyettes (2010–2013)
érettségi elnök, tantárgyi bizottsági elnök, javítótanár (2006-tól)
intézményfejlesztési szaktanácsadó (OFI SF'T 005084 sz.)

Adja meg az időtartamot (től-ig)

középiskolai tanár

Bárdos László Gimnázium. 2800 Tatabánya, Gál István-lakótelep 701.

munkaközösség-vezető (történelem, 2003–2013)

általános igazgatóhelyettes (2010–2013)

az iskolaszék elnöke (2010–2014)

SZAKMAI TEVÉKENYSÉGEK

Tudásmegosztó tevékenység
(mentorálás, képzői tevékenység,
publikáció, prezentáció,
konferencia)

Például: tanárjelöltek mentorálása egyéni összefüggő szakmai gyakorlaton;

média és történelem tárgyból emelt szintű érettségi dolgozatok felüljavítása;
több mint 100 tudományos és ismeretterjesztő publikáció történelem és közlekedéstörténeti
témakörökben;

Saját intézménye pedagógiai
tevékenységének fejlesztése

TÁMOP 3.1.4 pályázat iskolai szakmai vezetője; a 2013. évi helyi tanterv elkészítésének
vezetése; a belső vizsgarendszer átdolgozása; a belső értékelési rendszer átdolgozása; az
iskola tudományos diákkörének vezetése (2004 óta folyamatosan); a tanulók felkészítése a
tudományos diákkörök országos konferenciájára

Kutatások/projektek/találmányok/
művészeti alkotások

az iskola diákújságjának vezetése (1996 óta folyamatosan); az iskola elektronikus és
nyomatott kommunikációjának megszervezése; fotográfiai dokumentálás

Díjak és kitüntetések
Tagságok

tanulói, tanári, osztály szintű (kétszer) és közösségi Bárdos-díj (legutóbbi: 2007), MUOSZ
Minőségi Közlekedési Újságírást díjazottja (2008), DUE Az év mentortanára (2011)
Vasúttörténeti Alapítvány több országos fotópályázatán elért helyezések és különdíjak (például:
2004, 2009, 2014) Táj és vasút, Ember és vasút kategóriákban

Tatabánya Középfokú Oktatási Intézményeiért Közalapítvány Felügyelő Bizottságának tagja;
Belvedere Meridionale Alapítvány kuratóriumának tagja; az Indóház szerkesztője (2007-től); a
Belvedere Meridionale főszerkesztője (1992–1994), főmunkatársa (1994-től folyamatosan)

TANULMÁNYOK

ELTE PPK 2014–, BME GTK 2008–2010; ELTE BTK 2003–2005; SZTE BTK (1998–2000); JATE BTK (1992–1996);
JGYTF (1990–1994)

Adja meg az időtartamot (től-ig)

mentortanár (ELTE PPK, 2014-től folyamatban)

közoktatás-vezető (BME GTK, 2008–2010)

mozgókép-kultúra és média szakos középiskolai tanár (ELTE BTK, 2003–2005)

magyar és történelem szakos középiskolai tanár (JATE, majd SZTE BTK, 1998–2000, 1992–1996)

magyar–történelem szakos tanár (JGYTF, 1990–1994)

SZEMÉLYES KÉSZSÉGEK

Nyelvismeret

magyar

angol, német és francia nyelven a szakirodalmat megértem.

Kommunikációs készségek

▪ jó kommunikációs készség, amelyet magyar szakos tanárként az egyetemen sajátítottam el, a
médiában végzett vállalkozói tevékenységben mélyítettem el; munkaközösség-vezetőként és
igazgatóhelyettesként fejlesztettem.

Szervezési/vezetői készségek

▪ vezetői készség; 10 évig történelem munkaközösség-vezető voltam, 3 évig általános
igazgatóhelyettes voltam.

Munkával kapcsolatos készségek

Kiadványszerkesztői és kiadói tapasztalat

▪ 15 éve szerkesztői és kiadói tevékenységet végzek mellékállásban

Számítógép-felhasználói
készségek

▪ kiadványszerkesztői (Adobe Indesign, Illustrator, Photoshop) és szövegszerkesztői szoftverek; 20
éves nyomtatott kiadványszerkesztői tapasztalat

Egyéb készségek

▪ professzionális minőségű és felszereltségű fotográfiai készség. A készséget autodidakta módon
sajátítottam el, a fotótevékenységet az iskola elektronikus és nyomtatott kommunikációjában,
valamint a médiatanítás és fotósakkörökön használom fel.

A szakmai életút értékelése

Középiskolai tanári munka

Szakmai feladatok, szaktárgyi, módszertani ismeretek

1994-ben a szegedi tanárképző főiskolán magyar–történelem szakos főiskolai, 1996-ban a szegedi egyetemen történelem, 2000-ben magyar szakos diplomát szereztem. 2003–2005 között az ELTE BTK első médiatanári, 2009–2011-ben a BME GTK közoktatás-vezetői képzését végeztem el, 2014–2015. tanévben az ELTE PPK-n mentortanári szakirányú továbbképzésben veszek részt. Tantárgyaimból az emelt szintű érettségizetésre felkészítő képzés legelső tanfolyamait teljesítettem, azóta történelemből, ritkábban magyarból, illetve a megszüntetéséig a régióban egyedülként médiából emelt szintű érettségizetést vállaltam. 2003 és 2013 között – a próbaérettségit is számítva – mintegy 300 emelt szintű vizsgadolgozatot javítottam történelemből, illetve több mint 30 szaktárgyi bizottság elnöke (tagja) voltam. 2006 őszén érettségi elnöki tanfolyamon vettem részt, azóta érettségi elnökként is feladatot vállaltam. 2003-ban az iskolában elsőként vállaltam az emelt szintű felkészítői (fakultációs) munkát történelemből, az azóta eltelt minden tanévben volt fakultációs csoportom.

Pályám kezdetén a magyar- és történelemórákat közel arányosan láttam el. A kezdeti magyar többletet előbb filozófiaórák, majd tartósan heti négy-hat médiaóra csökkentette, a történelem arányának növekedése mellett. Az idei tanévtől heti két médiaóra mellett a történelem-társadalomismeret, valamint a magyar nyelv és irodalom óraszámai majdnem teljesen arányosak.

A kompetenciaalapú oktatás bevezetését segítő első TÁMOP 3.1.4-pályázat (2009–2010) intézményi szakmai vezetője voltam, a pályázat során 120 pontos továbbképzéseken vettem részt. A pályázati év lezárulása után több kötelező programelemmel a fenntartási időszak következett. Ennek jelenleg negyedik évében vagyunk. A pályázat és a fenntartás során több olyan színvonalas iskolai programot (például: kerékpártúrák, európai nyelvek hete, egészségnap, nemzeti emléknapok filmvászonon) szerveztünk, amelyek mintegy az iskola védjegyeivé váltak. A referenciaintézményi működést és felsőoktatási gyakorlólhelyi funkciót fejlesztő első TÁMOP 3.1.7-pályázat (2012–2013) megvalósulása során is tevékenyen közreműködtem, közel 120 pont értékű továbbképzéseken vettem részt.

A Bárdos gimnázium 2008 őszén rendezte meg a tudományos diákkörök regionális, 2013-ban az országos konferenciáját. Előbb hat szekcióban mintegy száz, a második rendezvényen tizennégy szekcióban, negyvenkét tudós zsűritag előtt, mintegy kétszáz versenyző vett részt a Kárpát-medence számos településéről. A kétnapos rendezvények fő szervezője mindkét esetben én voltam.

Történelemtanári és vezetői munka

A 2000-ben jogszabályban elfogadott kommunista diktatúrák áldozatainak emléknapját az iskolák elsőként 2001. február 25-én szervezhatték meg. Ennek az iskolai emléknapnak az első alkalomtól kezdve önként vállalt „intézményi felelőse” voltam. Az első alkalommal audioműsor, másodsor, majd a harmadik és negyedik évben, végül idén is helyben, tanulókkal forgatott dokumentum-játékfilm készült, amelyeknek szerzője, rendezője voltam. A műsorok nemcsak az iskolában arattak elismerést, de forgatókönyvük a minisztérium által az emléknapra kiadott szakmai kiadványba is bekerült.

Elsősorban történelem tárgyból vállalkozom a tanítványok tanulmányi versenyeztetésére is. A nem OH-szervezésű versenyek közül több csapatversenyben volt országos döntős részvétele. Számos tanulóm a 9–10. évfolyamosok Savaria-versenyén megyei első, második helyezést szerzett, egy alkalommal versenyzőm az országos döntőbe jutott. 1999 és 2008 között rendre minden évben volt versenyzőm az OKTV második fordulójában, volt olyan év, amikor több is. Kb. egy évtizedig társszervezője és lebonyolítója voltam a Cum scientia pro regione regionális történettudományi versenynek, amelyik az érettségi- felvételi vizsga fontos felkészítő állomása lehetett. Forráshiány miatt ez a verseny megszűnt.

2003 és 2013 között a Bárdos László Gimnázium történelmi munkaközösségének vezetője voltam. Rendszeresen részt vettem szaktudományi rendezvényeken, utoljára a MTA szegedi bizottsága által szervezett ópusztaszeri első világháborús konferencián 2015 januárjában. A munkatervben szereplő feladatok mellett nagy hangsúlyt fektettem az egységes értékelési rendszer kidolgozására. Ennek alapján a szaktanárok azonos típusú feladatokból állítják össze témazáró dolgozataikat, valamint a rész- és összegző számonkérések során azonos teljesítménytartományokat alkalmaznak. Az elveket az iskola pedagógiai programja is rögzíti, és azóta nemcsak a történelmi munkaközösség, hanem – a nevelőtestület többségi döntése alapján – valamennyi munkaközösség ezt alkalmazza. A kétszintű érettségi bevezetése utáni években „belső tudásmegosztást” folytattam a tanfolyamot nem végzett, az értékelési rendszert még kevésbé ismerő munkatársak részére. Ennek során vizsgaidőszakonként több tucat vizsgadolgozatot, több száz részfeladatot néztem át, és segítettem a javítótanári munka fejlődését. A munkaközösség személyi profiljából adódott, hogy néhány év során az eredetileg 3-4 fős mini csoportot 10-12 fős nagyközösséggé kellett átszervezni, úgy, hogy a szakmai munka minősége ne sérüljön. Minden tanévben az előírt óraszámban látogattam a szakos tanórákat és bemutatóórákat. A pályakezdő fiatalok munkáját ugyanúgy nagy felelősséggel segítettem, mint azon kollégákét, akik főszakjuk mellett évtizedeken át nem vagy csak nagyon alacsony óraszámban tanították a tantárgyat. A munkaközösség felsőoktatási gyakorlólékhelyként is működött, az elmúlt években öt volt tanulónk egyetemi tanítási gyakorlatát – egyikük az én mentorálásommal –, többen a kötelező hospitálást az iskolában teljesítették.

A szaktárgyi tudás szinten tartása érdekében nemcsak olvasom az iskolai és megyei könyvtár szakfolyóiratait, hanem mindkét könyvtárat magam is térítésmentesen ellátom ilyen kiadványok tiszteletpéldányaival.

2003-ban tanulói kezdeményezésre jött létre iskolánkban a Trefort Ágoston Tudományos Diákkör, amelynek osztályfőnöki érintettség okán tanári vezetője lettem. Az elmúlt évtizedben kialakult és rögzült a diákkör működési gyakorlata: évente két diákkonferenciát szervezünk, amelyeken tanulóink mellett volt tanítványaink és az iskola tanárai, a társintézmények (múzeum, könyvtár, levéltár stb.) szakemberei is szívesen vállalnak előadásokat. A diákkör rendezvényei népszerűek a tanulóifjúság körében, a helyszín kiválasztásakor rendszeresen alulbecsüljük a közönség létszámát. A diákköri munka kifutási lehetősége az országos diákköri tevékenység. Iskolánk 2006 óta aktív résztvevője a Kutató Diákok Szövetsége (Kutdiák) által szervezett regionális (Rekut) és országos (Tudok) konferenciáknak. 2014-ben a társtanári minőségben általam felkészített tanuló a kecskeméti országos konferencián az irodalom–nyelvészet–esztétika szekció első díját érdemelte ki, ami 20 felvételi pontot ér. Diákkörös tanulóink rendszeresen részt vesznek a megyei Neumann János-társaság és a tatabányai főiskola által szervezett A tudomány napja nevű kétnapos konferencián, valamint az iskolánkban két évente megrendezett Diákbio-lógus és -környezetvédő Napok nevű seregszemlén. Szintén hagyományossá váltak a Trefort-diákkör részvételével szervezett budapesti séták, amelyeken múzeum- és színházlátogatás mellett a főváros építészetével, közlekedéstörténetével, kávéházi kultúrájával, sajtó- és színháztörténetével foglalkoztunk.

Osztályfőnöki munka

Négy tanév kivételével 2010-ig, majd 2014 óta összesen négy osztályban vállaltam osztályfőnökséget. A három végzett osztály szép emléket hagyott maga után az iskolában, az első kető különösen kiemelkedő tanulmányi, közösségi és versenyzői munkát végzett. Ezt elismerve 2002-ben a 12. osztály, 2006-ban a 12. a osztály közösségi Bárdos-díjban részesült, úgy, hogy kiemelkedő tanulóik közül egy-egy fő az egyéni Bárdos-díjat is megkapta. Első osztályom a Bárdos történetének legkiemelkedőbb tanulmányi és érettségi átlageredményével büszkélkedhet. Az osztályfőnöki munka során minden tanítási napot, minden tanórán kívüli foglalkozást (szakkörök, diákkör, versenyek, sportesemények, újságszerkesztés) és minden szabadidős programot (kirándulások, színház- és operalátogatás, múzeumok, kiállítások megtekintése) arra használtam fel, hogy a fiatalok nagyfokú önállóság kis mértékű tanári befolyásolásával felkészülhessenek a felelős értelmiségi pályára. Természetesen e tanévekben az általam szerkesztett diáklap és a Trefort-diákkör versenyzői zömében osztályom tanulói közül került(n)ek ki. A szülőkkel jó munkakapcsolat alakult ki, több esetben a közösségi és tanulmányi rendezvényeink résztvevői és támogatói voltak. A továbbtanuló diákok nyomon követése azt mutatja, hogy ez a célt sokuk esetében sikeresen érvényesült. Közülük többen itthon és – sajnos – sokan külföldön dolgozó kórházi orvosok, sikeres kutatóorvosok, biológusok, informatikusok, jogászok, mérnökök és közgazdászok lettek.

Vezetői munka

A Bárdos László Gimnázium új igazgatója 2010 nyarán megbízott az általános igazgatóhelyettesi feladatok ellátásával. Ezt a megbízatást 2013. augusztus 31-ei hatályú lemondásomig látam el. A hagyományos igazgatóhelyettesi feladatokon belül hozzám tartozott:

- az iskolai dokumentumok kezelése, szerkesztése és felülvizsgálata;
- az iskolaszék működtetése annak megszűnéséig;
- az iskola tűz-, baleset- és katasztrófavédelmének megszervezése;
- a tanárok továbbképzési kötelezettségeinek és azok teljesítésének nyilvántartása;
- az iskola külső kapcsolatainak szervezése, különös tekintettel a beiskolázásra, pályaválasztásra és a nyomtatott és elektronikus médiára;
- az iskolában folyó tanulmányi-szakmai tevékenység vezetése, mérése és értékelése;
- ennek részeként az emelt szintű érettségire felkészítő képzés (fakultáció) jelentkezésének és csoportszervezésének feladata;
- valamint a nyelvválasztás, az ebből következő csoportszervezés feladata;
- a pályázati tevékenységek koordinálása; a versenyeztetés, a tanulmányi versenyek szervezése és lebonyolítása, a versenyek költségeinek forrásbiztosítása;
- az intézményi óraterv tervezése, ebből
- az intézményi tantárgyfelosztás megtervezése, ennek alapján
- az órarend és munkaterv szervezése során az egyenlő pedagógusterhelés biztosítása (ügyelet)
- az iskola önálló működéséig (2012. december 31.) javaslattétel a rendelkezésre álló minőségi keretkiegészítés, a bér- és címpótlékok, valamint az informatikai normatíva felhasználására;
- az igazgató és az adminisztrációs helyettes helyettesítése minden olyan esetben, ahol és amikor ők nincsenek jelen.

Ennek a nagy felelősséggel és csekély elismeréssel járó megbízatásnak az utolsó napig a magamtól elvárt maximalizmus alapján igyekeztem megfelelni. A három tanév során reggel 6.30 és 7.30 között az iskolába érkezve, délután öt vagy hat óráig ott maradva, rendszeresen ezen időn kívül otthon, a családi kapcsolatok rovására végeztem el az előttem lévő napi feladatokat.

Különböző korábbi döntések és egyéb, személyemen kívül álló – most nem részletezett – okok miatt ez a három tanév nem számítható a legsikeresebbek közé a Bárdos-gimnázium életében. Ám a természettudományos képzés elindítása, megmentési kísérlete; a nyolc évfolyamos gimnáziumi képzés minőségi feltételeinek megőrzése; az iskolai tanulmányi átlag hanyatló tendenciájának megfordítása; az intézményi dokumentumoknak az új NAT-tal való megfeleltetése; az országos diákköri konferencia megszervezése; a két – már említett – nagy pályázat lebonyolítása, végül az iskola huszonötödik évfordulójához kapcsolódó ünnepi rendezvények és kiadványok ennek a munkámnak méltó emlékei maradnak.

Szerkesztői munka

Tanári pályám kezdete (1996) óta az iskolai diákújság tanárszerkesztője vagyok. A lap A4 méretben, 16 oldalon, teljesen színes nyomtatott, illetve elektronikus kivitelben évente ötször jelenik meg. Az újság több országos első minősítést szerzett (1999, 2005), több tanuló országos első díjat vagy dicséretet kapott a Diákújságírók Országos Egyesülete által évente egyszer megszervezett médiafesztiválokon. 2011-ben a szervezet mentortanári elismerésében részesültem, ezt országosan évente egy pedagógus nyerheti el. Főszerkesztője voltam az iskola 10, 20 és 25 éves évfordulója alkalmából kiadott iskolatörténeti évkönyveknek (1997, 2007, 2012). Az iskolaújság jelentős mértékben hozzájárult a gimnázium jó hírvének terjesztésében, ezt elismerve a szerkesztőség 1999-ben közösségi Bárdos-díjban részesült. Tanárként koordináltam egy ideig az iskolai rádió és televízió működését is, valamint állandó tanári felügyeletet adtam a korábban sikeresen megrendezett filmmaratonoknak.

Három szakom közül – érdeklődésem miatt is – a történelmet tartom elsődlegesnek. Főszerkesztője (1992–1994), majd szerkesztője (1994–) voltam, illetve vagyok a szegedi Belvedere Meridionale történet- és társadalomtudományi folyóiratnak, amelyik nemzetközi szakmai minősítéssel (DOI) rendelkezik. A folyóirat alapítványának kuratóriumi tagja vagyok. A folyóiratban több mint húsz történelmi témájú, tudományos publikációm jelent meg, szervezője és előadója voltam a folyóirat által szervezett konferenciáknak. A szegedi műhelyben kiadott mintegy tíz tudományos kötetnek elsősorban szerkesztője, ritkábban szerzője vagy kiadója voltam.

2005 óta szerkesztője és állandó szerzője vagyok az Indóház nevű közlekedéstörténeti folyóiratnak. A lapban több mint száz publikációm jelent meg, több tematikus kiadvány (Indóház Extra) főszerkesztője, szerzője, valamint a kiadó által megjelent négy közlekedéstörténeti monográfia (Magyarország mozdonyai, 2007; Erdélyi vasút – Székely gyors, 2008; Volt egyszer egy vasút, 2009; Nagy Nohab-könyv, 2010) társszerzője és -szerkesztője voltam. 2000–2001-ben a Vasút és Modell nevű hasonló folyóirat szerkesztője voltam. Publikációs jegyzékem a www.belvedere.meridionale.hu honlapon megtekinthető.

2001 óta másodállású vállalkozásban közlekedéstörténeti kiadványok szerkesztésével és kiadásával foglalkoztam. A történeti-művészeti kategóriájú évi asztali és fali naptárak mellett a kiadó profiljába város- és építészettörténeti monográfiák mellett egy – a célközönség körében megjelenésekor nagy sikert arató – emelt szintű magyar érettségi feladatgyűjtemény, valamint két társszerzővel kiadott vasúttörténeti monográfia (Ez a vonat elment, 2009) tartozott. Vállalkozói tevékenységem fontos része, hogy a jelentős iskolai programokat tárgyutalmakkal támogatom.

Adatkezelési nyilatkozat

Alulírott	NAGY TAMÁS
Születési neve	NAGY TAMÁS
Állandó lakóhely	2800 Tatabánya, Vadász utca 111./a
Ideiglenes lakcím	2800 Tatabánya, Ságvári Endre (Szende Lajos) utca 42. fsz. 1.
Anyja születési neve	HORVÁTH MARIANNA

...ezennel hozzájárulok ahhoz, hogy a Klebelsberg Intézmény-fenntartói Központ által meghirdetett intézményvezetői (magasabb vezető) pályázat kiírásában a pályázat közzétételéhez meghatározott feladatainak és kötelezettségének teljesítéséhez a személyes adataimat az információs önrendelkezési jog és az információs szabadság biztosítása érdekében a személyes adatok védelmét, valamint a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez és terjesztéséhez való jog érvényesülését szolgáló 2011. évi CXII. törvényben leírtaknak megfelelően nyilvántartása és kezelje.

Tatabánya, 2015. március 31.

Sokszorosítási nyilatkozat

Alulírott	NAGY TAMÁS
Születési neve	NAGY TAMÁS
Állandó lakóhely	2800 Tatabánya, Vadász utca 111./a
Ideiglenes lakcím	2800 Tatabánya, Ságvári Endre (Szende Lajos) utca 42. fsz. 1.
Anyja születési neve	HORVÁTH MARIANNA

...ezennel hozzájárulok ahhoz, hogy a Klebelsberg Intézmény-fenntartói Központ által meghirdetett intézményvezetői (magasabb vezető) pályázat kiírásában a pályázat nyilvánosságra hozatala során a teljes pályázati anyagot sokszorosítsa és harmadik személy felé továbbítsa.

Tatabánya, 2015. március 31.

A mottó és a szövegben szereplő oldalidézetek szerzői

Hermann Hesse (Nobel-díjas német, svájci író, költő, festőművész), 1 Szivák Judit (Dr. Habil pedagógia, ELTE PPK), 2 Szivák Judit, 3 Szivák Judit, 4 Szivák Judit, 5 Szivák Judit, 6 Sir Kenneth Robinson (professor emeritus, angol pedagógiakutató), 7 Szivák Judit, 8 Perjés István (Dr. Habil pedagógia, Budapesti Corvinus Egyetem), 9 Perjés István, 10 Szekszárdi Júlia (PhD pedagógia, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár), 11 Italy Talgam (karmester)